

Wł. Gomułka na III Zjeździe Rumuńskiej Partii Robotniczej

Jedziemy do Bułgarii

Telefonem z Rumuni

Serdeczna owacja na sali obrad

Wczoraj w godzinach porannych przybył do Bukaresztu pierwszy sekretarz KC PZPR — Władysław Gomułka. Na lotnisku powitał go pierwszy sekretarz KC Rumuńskiej Partii Robotniczej Gheorghiu-Dej oraz wielu innych członków delegacji partyjnych. Obecni byli również członkowie delegacji polskiej uczestniczącej w obradach III Zjazdu RPR — członkowie Biura Politycznego KC PZPR, sekretarze KC Edward Ochab i Zenon Kliszko.

Rok XVI
Wydanie A

Poznań
piątek, 24 czerwca 1960

Cena 50 gr
Nr 150 (5098)

O godz. 11.30 na salę obrad III Zjazdu Rumuńskiej Partii Robotniczej weszli członkowie prezydium zjazdu i kierownicy delegacji, jak również pierwszy sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka. Zrywa się burza oklasków. Władysław Gomułka zajmując miejsce w fotelu na podium w pierwszym rzędzie obok delegacji KPZR i kierowników delegacji SED, Włoskiej Partii Komunistycznej i Francuskiej Partii Komunistycznej. Gdy przewodniczący obrad, zastępca członka Biura Politycznego St. Voitec wita Władysława Gomułkę, delegaci powstają z miejsc długo i gorąco oklaskują pierwszego Sekretarza KC PZPR. (PAP)

U I Sekretarza KC PZPR

Jak już informowaliśmy, do Polski przybyła delegacja ekspertów gospodarki Kuby. Delegacja ta zwiedziła również Międzynarodowe Targi Poznańskie. Na zdjęciu: I sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka wita przewodniczącą gospodarczej delegacji rządowej Republiki Kuby A. N. Jimenezę.

CAF — fot. Langda

Zakończył się rok szkolny 1959-60

Uroczyste pożegnała rok szkolny 1959/60 blisko 6 milionowa rzesza uczniów szkół podstawowych, ogólnokształcących i zawodowych, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i szkół dla pracujących. Dla ponad 39 tys. dziewcząt i chłopców 23 czerwca rozpoczął nie tylko upragnione wakacje, lecz jednocześnie otworzył nowy okres w życiu. (PAP)

„Jesteśmy tu od wieków“

Otwarcie wystawy archeologicznej

23 bm. w udekorowanym barwami narodowymi zabytkowym gmachu warszawskiego Arsenalu otwarta została wielka wystawa archeologiczna, poświęcona początkom państwa polskiego. Wystawa ta, która eksponowana będzie 2 lata, stanowi wkład w obchody jubileuszu Tysiąclecia.

Przybyli na uroczystość otwarcia przewodniczący Rady Państwa — Aleksander Zawadzki dokonał symbolicznego przecięcia wstęgi. Zebrani wchodzą do gmachu Arsenalu. Na wprost wejścia, nad olbrzymią mapą Polski — piastowski orzeł i napis: „Jesteśmy tu od wieków“.

Około 2 tys. m² zajmuje powierzchnia tej największej w dziejach polskiego muzealnictwa archeologicznej wystawy, na którą złożyło się kilka tysięcy eksponatów. Większość z nich — to wykopaliska odkryte w toku badań nad początkami naszej państwowości, prowadzonymi już w Polsce Ludowej. (PAP)

Truskawkowe żniwa

Już prawie kończy się zbiór truskawek na terenie województwa poznańskiego. Największe plantacje znajdują się pod Kaliszem, w okolicy Konina, Śmigla i Rakoniewic. Zakupiono tu 215 ton truskawek, z tego 40 ton wysłano na eksport. (jw)

Już 90 procent wartości zeszłorocznych obrotów

Nasilenie transakcji handlowych

Targi weszły w decydującą fazę nasilenia transakcji handlowych. Każdy dzień przynosi setki nowych umów, opiewających na miliony zł dewizowych. Do 23 bm., ogólne obroty osiągnęły 90 proc. obrotów zeszłorocznych. Nasi

handlowcy mają więc powód do zadowolenia, ale też i zmęczenie daje się wszystkim na Targach dobrze we znaki... Wśród dokonywanych obrotów duża część przypada na handel dobrami inwestycyjnymi. Właśnie kupno i sprzedaż tej grupy towarów posiada na tegorocznych Targach specyficzny cech.

A oto rezultat ubiegłego dnia:

Sprzedaliśmy dużą partię maszyn rolniczych i części — do Węgier, na sumę 4,7 mln. zł dew., po raz pierwszy dotrze do Ghany nasz cement w ilości 20 tys. ton; sprzedaliśmy 75 tys. koszy wiklinowych, zabawek drewnianych i pluszowych — do Holandii; pulę owocową i grzyby — do NRF; polskie wyroby ludowe przemyśle artystycznym znalazły nowy rynek w Libanie; wysłaliśmy tradycyjny już transport koni rzeźnych do Belgii (3.600 sztuk), oraz — po raz pierwszy — artykuły gospodarstwa domowego z plastiku — do NRD.

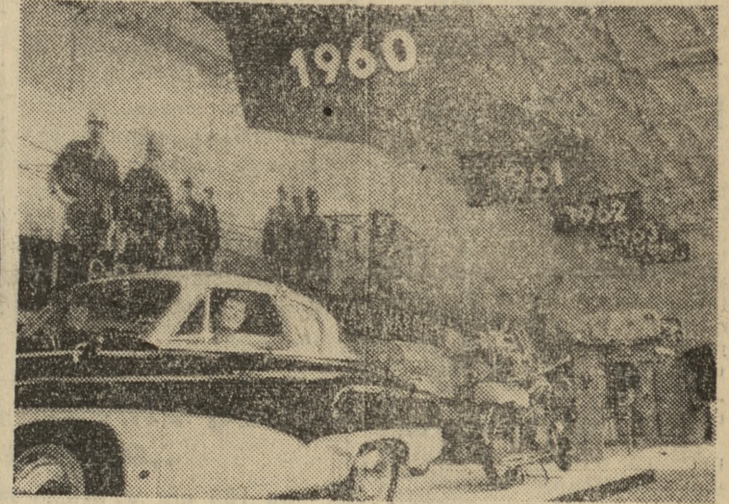
Nasze centrale zakupiły z kolei maszyny rolnicze na Węgrzech i NRD, 70 tys. ton celulozy papierniczej i włókienniczej — w Finlandii, 10 tys. ton kaolium — z CSR, szkło laboratoryjne, termometry i porcelanę oraz ubiory treninowe — z NRD.

Według pobieżnych obliczeń, obroty uzyskane dotychczas na XXIX MTP, przekroczyły już (na 4 dni przed zakończeniem Targów) 90 proc. wartości ubiegłorocznych kontraktów.

DLA LEKARZY

W czasie wędrowek po terenach targowych, spotkaliśmy grupkę naszych eska-

pów, rozmawiających z wielkim zaciekawieniem z przedstawicielami amerykańskiej firmy, E. R. Squibb and Son, należącej do koncernu Olin Mathieson Chemical Corporation. Polscy specjaliści ciekawo byli nowych, silnych środków moczopędnych oraz innych leków o głównym składniku — fluorze. Podobno jego

działanie jest szczególnie skuteczne dla organizmu.

Stoisko to interesuje także weterynarzy i hodowców. Dysponuje ono specjalnym preparatem, który powoduje przyrost wagi zwierząt rzeźnych — średnio o 20 proc...

GOŚCIE

Wczoraj bawił na Targach członek Biura Politycznego KC PZPR i przewodniczący CRZZ — Ignacy Loga-Sowiński. Towarzyszył mu sekretarz KW i I sekretarz KM PZPR w Poznaniu — Czesław Kończal. Targi zwiedzali także goście z Lipska — wicedyrektor Zarządu Targów — p. Kynast wraz z dwoma pracownikami Zarządu.

Na trzy dni przed zakończeniem Targów, zarejestrowano ponad 340 tys. zwiedzających. Frekwencja dziennikarzy jest rekordowa dla MTP — 88 korespondentów prasy zagranicznej. (zs)

Fot. — K. Przychodzki

Dzisiaj więc zakończyliśmy tournée w Rumuni i jedziemy w dalszą podróż — do Bułgarii. Trasa (Chór Stuligroza — dopisek red.) prowadzi przez Bukareszt, gdzie zatrzymamy się kilka godzin, do stolicy Bułgarii — Sofii.

Bilans tournée rumuńskiego jest imponujący: 10 koncertów w 7 miastach w ciągu 2 tygodni! Przebyliśmy w samej Rumunii (nie licząc podróży z Poznania do Bukaresztu), grubo ponad 1.000 km.

Wykonywano 2 wielkie programy, na które złożyły się 42 utwory kompozytorów polskich i obcych. Koncert w Filharmonii bukareszteńskiej został nagrany dla radia rumuńskiego.

Teraz czeka nas druga podróż artystyczna po Bułgarii. Będziemy tam występowali w 16 miastach. Przewiduję, iż ze względu na trudności w połączeniach telefonicznych, najbliższą korespondencję otrzymacie dopiero za tydzień. A zatem do usłyszenia przez telefon. I nie zapominajcie tam w Poznaniu o nas... (w)

600 lat Dolska

Do serii tegorocznych jubilatów, obchodzących któreś tam z rzędu stulecie, dochodzi jeszcze Dolsk. Obecnie przygotowuje się on do swego 600-lecia, które obchodzić będzie 22 lipca. (j)

Grunwald 5-17 lipca

Wielki teleturniej młodzieży szkolnej

W czasie Złotu Grunwaldzkiego w dniach od 5 do 17 lipca odbędzie się teleturniej pod hasłem „16 lat Polski Ludowej”. Treścią jego będą zagadnienia społeczno-polityczne, gospodarcze i kulturalne naszego kraju.

W teleturnieju weźmie udział młodzież szkolna (1350 osób), biorąca udział w zlocie.

ZNIZKI KOLEJOWE

W związku ze Złotem Grunwaldzkim Ministerstwo Komunikacji przyznało 50% ulgę na przejazdy kolejną tam i z powrotem dla uczestników zlotu.

Zniżkę otrzymają delegaci na zlot odbywający przejazdy pociągami nadzwyczajnymi, pociągami kursującymi normalnie w klasie II pociągów osobowych w grupach złożonych co najmniej z 5 osób i odbywający przejazdy indywidualnie również w II klasie pociągów osobowych. (API)

Czy Zachód wystąpi z nowymi decyzjami rozbrojeniowymi?

Przemówienie min. Naszkowskiego

45 posiedzenie Komitetu Rozbrojeniowego 10 Państw w dniu 23 bm. trwało rekordowo długo — blisko 3 godziny — i rekordowo długa była również lista mówców, którzy zabierali głos w dyskusji.

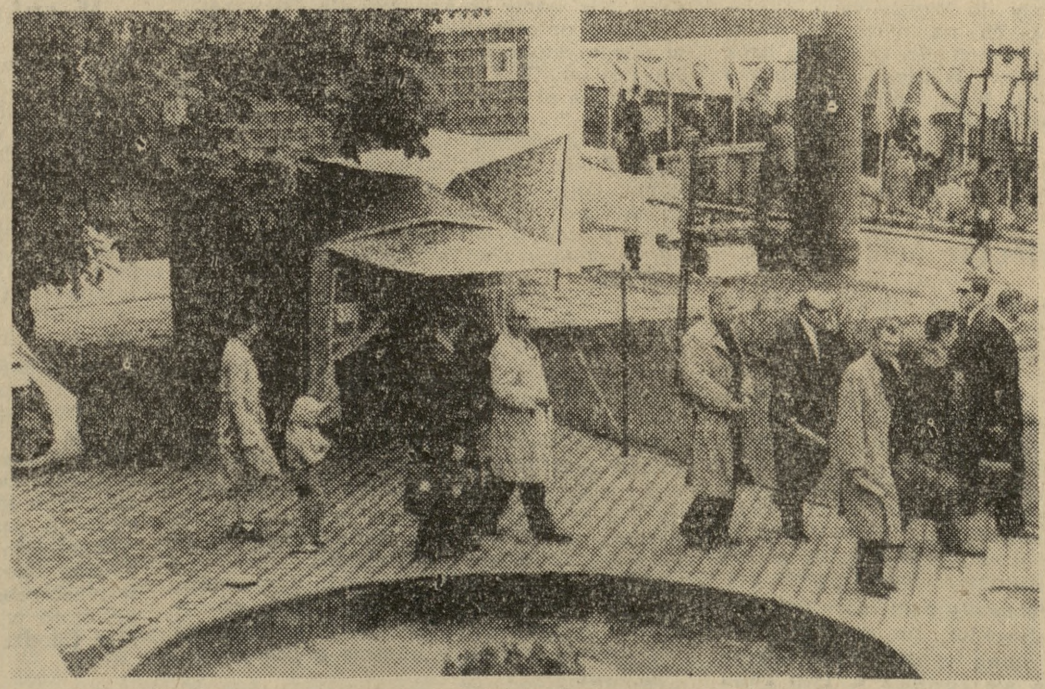
Posiedzeniu przewodniczył delegat Francji Moch, który w czwartek rano powrócił z Paryża. Obserwatorzy zachodu nie oczekują, że w Waszyngtonie zapadną lada chwila decyzje co do dalszych posunięć Zachodu na konferencji rozbrojeniowej i że na początku przyszłego tygodnia decyzje te znajdą wyraz w wystąpieniach delegatów zachodnich.

Na czwartkowym posiedzeniu kolejno zabierali głos delegaci USA — Stelle, Polski — wiceminister M. Naszkowski, Francji — Moch, W. Brytanii — Ormsby-Gore, Rumunii — Mezinescu i Bułgarii — Tarabanow.

Ze strony państw socjalistycznych głównym mówcą był delegat Polski — wiceminister Naszkowski, który udzielił odpowiedzi przedstawicielom Kanady i Włoch w wysuwanej przez nich już kilkakrotnie kwestii prowadzenia badań i utworzenia grup roboczych.

Delegat USA wystąpił z krytyką komunikatu pięciu delegacji socjalistycznych, ogłoszonego po środowym (w zasadzie nie odbyłym) posie-

dzeniu. Twierdził on, że zarzuty stawiane delegacjom z chodnim, iż uchylają się one od rzeczowej dyskusji, są niesłuszne. (PAP)

Pogoda

Zachmurzenie niewielkie, w ciągu dnia umiarkowane, w godzinach popołudniowych w części południowo-zachodniej skłonność do burz. Temperatura maksymalna w granicach od 23 st. nad morzem do 28 st. w głębi kraju.

„Burza“ okręt — muzeum

Od 22 bm. udostępniony został zwiedzającym okręt-muzeum „Burza”, zacumowany przy wybrzeżu obok skweru Kościuszki w Gdyni.

W niedzielę, 26 bm., na okręcie zostanie otwarta wystawa obrazująca historię Marynarki Wojennej, która obchodzi swe 15-lecie.

Na razie „Burza” będzie zacumowana przy nabrzeżu. Po kilku latach zostanie umiejscowiona na stałe albo w suchym doku lub budującym się bulwarze. (PAP)

Eksplozja pocisku

Jak podaje agencja UPI, w środę w White Sands (stan Nowy Meksyk) eksplodował w podziemnej komorze startowej pocisk klasy ziemia — powietrze typu „Nike-Zeus”. Wybuch nastąpił przy wlocie rakiety. (PAP)

Redaktor naczelny — Leonard Wąchalski, zastępca redaktora naczelnego i kierownik działu publicystyki — Eugeniusz Kitzmann, sekretarz redakcji — Marian Flejserowicz i Wiesław Porzycki, kierownicy działów: miejskiego — Eugeniusz Cofa, sportowego — Tadeusz Kaczmarek, terenowego — Józef Pieprzyk.

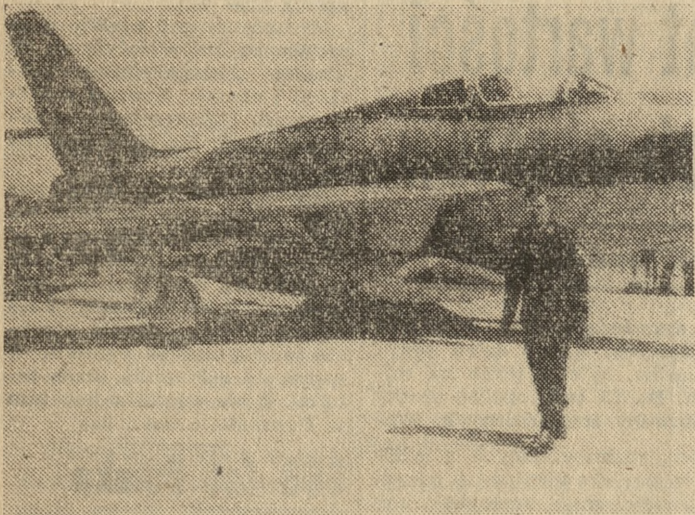
Dzisiejszy serwis informacyjny-polityczny do druku przygotował Feliks Bitos.

Poznańskie na Targach

300 eksponatów z 46 wielkopolskich przedsiębiorstw

O tym, co wystawia na tegorocznych MTP Polska jako całość — wiemy doskonale. Piszą o tym wszystkie gazety. O wiele mniej wiadomo natomiast co oferuje zagranicy woj. poznańskie. Powodowani ciekawością staraliśmy się więc odszukać eksponaty, produkowane w Wielkopolsce.

Rozbudowa baz w NRF

Militaryści NRF pragną przekształcić morską bazę NATO w Schleswig-Holstein również w bazę lotniczą. Na zdjęciu: Samolot należący do 35 eskadry bombowców zachodnio-niemieckich sił lotniczych na płycie startowej nowopowstałej bazy.

Fot. — CAF

Wznowienie rozmów brytyjsko-cyprijskich

Korespondent Reutera donosi, że w Nikozji podjęte zostały — po siedmioletniej przerwie — rozmowy brytyjsko-cyprijskie w sprawie baz brytyjskich na Cyprze. Rozmowy te zostały przerwane 6 maja br. wobec odrzucenia przez stronę brytyjską propozycji arcybiskupa Makariosa. (PAP)

Czy złożyłeś już kupony „KOZIOLKÓW“

na 163 grę w której możesz wygrać nie tylko 500 000 zł ale i wiele cennych nagród rzeczowych — między innymi „Morskicz“

których losowanie odbędzie się 28 bm.

PLON POSZUKIWAŃ

Niemniej plon poszukiwań był nadspodziewanie obfity i na pewno jeszcze nie pełni. Udało nam się bowiem „zidentyfikować” prawie 300 eksponatów, produkowanych przez 46 wielkopolskich przedsiębiorstw. Wśród nich znajdują się: 3 fabryki obrabiarek, fabryk chemicznych, 4 metale wyrobów metalowych, 3 fabryki sprzętu elektrotechnicznego, 2 maszyn rolniczych, 10 przemysłu rolnospożywczego, 5 fabryk chemicznych, 4 metale, 2 hutę szkła, 2 wytwórnie papierosów i cygar, browar grodzki, fabryki: narzędzi chirurgicznych, fortepianów, włókienniczej, farmaceutycznej, kopalnia soli itp.

Już samo wycenienie fabryk i branż mówi nam o tym, jak bardzo rozzeszrył się i wzbogacił asortyment towarowy, który re oferujemy dziś zagranicy. Obok tradycyjnych w wielkopolskim eksporcie szynki i konserwy mięsnych, mączki ziemniaczanej, spirytusu, cukru, mebli itp., oraz kilku firm wprowadzonych na zagraniczne rynki już sprzed wojny do których zaliczyć by można „Cegielskiego”, „Centre”, Lubońskie Zakłady Ziemniaczane i Swarzędzkie Fabryki Mebli — cała reszta staje w eksportowe szranki od niedawna, a

taka np. Witaszycka Fabryka Płyt Paździerzowych — po raz pierwszy.

Z JAKIM POWODZENIEM

Nie możemy, niestety, podać ilości i wartości transakcji, zawartych na wielkopolskie produkty. Transakcji dokonują branżowe centra handlu zagranicznego (a nie zakłady) a one nie prowadzą statystyk w rozbięciu na województwa. Poza tym wszystko jest jeszcze „w stanie płynnym”, wiele rozmów jest w toku, jeszcze nie sfinalizowanych.

Wiele jednak można wnioskować po „ruchu” wokół niektórych eksponatów. Wydaje się np., że moglibyśmy zbywać o wiele więcej niż posiadamy cukru, drobiu, jaj, dziczyzny, krochmalu, mączki ziemniaczanej, maku i nasion, a także jeżdżenia browarnego i słoju. Spore jest zainteresowanie meblami. Były za pytania o sól z kopalni w Wałnie.

Spośród eksponatów „Cegielskiego”, duże zainteresowanie budzi automat tokarski ATA 20, dzieło zbiorowe zespołu inż. Mieczysława Kozikowskiego z W-4. Wydaje się, że maszyną tą jest dużym osiągnięciem technicznym i dana szybkość do seryjnej produkcji może przysporzyć sporo dewiz i sławy.

O ekspozycji „Wiepofamy” już pisaliśmy. Wyroby tej fabryki cieszą się ustalonym popytem na określonych rynkach, szczególnie w Turcji.

KONKURENT HCP

Podkreślić trzeba duży postęp naszej najmłodszej w województwie fabryki obrabiarek w Pleszewie. Co prawda, jej maszyny nie są osiągnięciem na skalę światową, lecz budzą zainteresowanie solidnością wykonania. Wydaje się, że już niedługo załoga Pleszewa pokaże jednak swój „pazur” a „Cegielski” będzie miał groźnego rywala w „monopolu” na postęp techniczny.

Na stoisku PFMZ jak dotąd — usto. Jedyne „Orkan” nadal budzi zainteresowanie. Natomiast bardzo wielu zwiedzających Targi rolników pyta o

snopowiązałki konne, które cieszą się doskonałą opinią i których, niestety — fabryka w większej ilości nie produkuje.

SPRZEDAŻ „NA PNIU”

Nadal utrzymuje się w tym roku run na akumulatory, lecz fabryka na Starołęce musi ograniczyć nieco tempo przyrostu produkcji eksportowej, żeby zaspokoić wzmożone zapotrzebowanie kraju. Mówi się, że fabryka ta należy do najbardziej opłacalnych inwestycji powojennych i że warto włożyć w nią jeszcze parę milionów, aby uzyskać podobno nową produkcję, którą podobno można sprzedawać na pniu.

Targi nasuwają wiele najróżniejszych refleksji dotyczących dalszego rozwoju produkcji i zmian organizacyjno-technicznych z nią związanych.

Piotr Chojnacki

Wypadek na szosie

W ubiegłym tygodniu zdarzył się na szosie pomiędzy Zbąrzewem a Osową Sienią (pow. Wschowa), tragiczny w skutkach wypadek. Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn zapaliła się benzyna w kabine kierowcy ciężarówki „Star 20”, należącej do Oddziału PKS w Lesznie.

Zanim przybiegli na miejsce wypadku rolnicy, pracujący na polu odległym o 2 km od szosy, kierowca ciężarówki — 25-letni Stanisław Moszka z Leszna, doznał bardzo ciężkich poparzeń całego ciała. Przewieziony natychmiast do szpitala we Wschowie mimo troskliwej opieki lekarskiej zmarł. (r)

400-letnie lipy zakwitły

Wcześniej niż w latach ubiegłych zakwitły niektóre gatunki lip w parku w Miłogonowicach, sensację wywołało zakwitnięcie również 400-letnich lip, które nie kwitły już od wielu lat. Drzewa pokryły się gęsto dorodnymi kwiatami, do których ściągają roje pszczół. (PAP)

LOTNISKOWCE NA ZŁOM

W ciągu ostatnich kilku miesięcy holenderskiego słynnego przedsiębiorstwa I Smit a. Co w Rotterdamie przeprowadziły ze Stanów Zjednoczonych do Belgii, Holandii, NRF Hong-Kongu i Japonii 12 wycofanych ze służby amerykańskich lotniskowców, które zakupiono dla pocięcia ich na złom. Holendrzy z tym rzadkim obciążeniem dokonali podróży o łącznej długości około 80 tys. mil morskich.

ŚWIATOWA FLOTA

Światowa flota rybacka liczyła w ubiegłym roku 4827 statków o łącznej pojemności 1561 606 BRT, co stanowi 1,2 proc. ogólnej pojemności światowej floty handlowej (tylko statki o własnym napędzie i pojemności powyżej 100 BRT, a więc bez kutrów, łodzi itp.). Największe floty rybackie posiadają następujące państwa: W. Brytania — 776 statków o pojemności 274 tys. BRT, ZSRR — 307 statków o pojemności 207 tys. BRT, Japonia — 591 statków o pojemności 162 tys. BRT, Hiszpania — 682 statki o pojemności 162 tys. BRT.

1038 STATKÓW

W pierwszych trzech miesiącach br. weszło do Szczecina 1038 statków, w tym 258 bandery polskiej i 780 obcych. Wśród nich znajdowało się 727 statków próżnych i ponad 300 z ładunkiem o łącznej wadze ponad 1110 tys. ton.

KURSY „HILAREGO”

Przedsiębiorstwo „Koga” z Helu od kilku miesięcy podjęło śmiałą akcję bezpośredniego zaopatrywania zakładów rybnych w Gdyni i w Gdańsku w surowiec drogą wodną oraz dowożenia na tej samej trasie pracowników zamieszkałych w środowisku. W tym celu uruchomiono, jako transportowiec najstarszy z superkutów naszego rybactwa — „Hilarego”, który przybył z Anglii jako trawler i przekazany został naszemu najmłodszemu przedsiębiorstwu rybackiemu.

Hej wakacje, to rzecz miła
Wysmienita rzecz.
Już nauka się skończyła
Trochę poszły precz...

...śpiwają dzieci. Zawtórzą im zapewne po cichu i nauczyciele, bo rok szkolny to okres wytężonej pracy zarówno dla jednych jak i dla drugich.

Warto po zakończeniu roku szkolnego zastanowić się nad bilansem osiągnięć dydaktycznych i wychowawczych ostatniego roku. Spróbujmy to zrobić na przykładzie jednej szkoły.

Mieści się ona przy ul. Przybyszewskiego w Poznaniu. Posiada 15 izb lekcyjnych — 29 klas, obejmujących 1118 uczniów. Przeciętnie przypada na klasę 40 chłopców i dziewczynek. W szkole są pracownice: fizyczna i biologiczna oraz pracownia przeznaczona na roboty ręczne dla chłopców i podobna dla dziewcząt. Przy szkole mieści się świetlica. Jest tam też kuchnia, gdzie wydaje się obiady dzieciom, których rodzice pracują. Szkoła posiada również gabinet lekarski i dentystryczny.

Tyle wiadomości wstępnych. Teraz wybierzemy się z wizytą do szkoły.

Już w hallu uderza przybysza czystość korytarzy i estetyczny wygląd ścian. Szklane okna portierni ozdabiają witraże. Kolorowe nowoczesne wnętrza nastroja pogodnie, wesoło.

Nie uczyć — lecz marzyć

W gabinecie dyrektora gwar, jak w ulu. Wiadomo — ostatnie dni roku szkolnego. Bilans całorocznych wysiłków raczej dodatni.

Dyrektor Władysław Uszko jest zwolennikiem szkoły, przygotowującej do życia. „Nie chodzi o to, by uczyć — mówi — ale trzeba nauczyć. Nie chodzi o to, by nakazywać lecz wychować”. W praktyce oznacza to między innymi, że np. na lekcjach matematyki uczniowie przygotowują kosztorys odmalowania szkoły, potrzebny kierownictwu, obliczają

Piękne wzory

Ciekawe doświadczenia poznańskiej szkoły

koszt obsiania trawników szkolnych itp. W pracowni wyposażonej w 9 warsztatów stolarskich i 9 imadeł, wykonują np. stojaki do wystawy dla kółka fotograficznego i plastycznego. Dziewczęta szyją w swojej pracowni wszystko, co potrzebne jest w domu. Partuski dla młodego rodu, firanki, bluzki. W przyszłym roku dzieci będą raz w miesiącu dochodziły do Wojskowych Zakładów Motoryzacyjnych na normalne, całodniowe zajęcia w warsztacie. Będzie to krok naprzód — jak mówi Władysław Uszko — w zbliżeniu dzieci do życia. Od dłuższego czasu toczą się pertraktacje z kierownictwem zakładów, które od trzech lat opiekują się szkołą i są bardzo przychylnie ustosunkowane do projektu praktyk uczniowskich.

Pożyteczne kółka

Dużą wagę przywiązuje szkoła do pracy dzieci w kółkach zainteresowań. Pracuje tu kółko fotograficzne, zaopatrzone w trzy aparaty szkolne, dwa powiększalniki i własną ciemnię; kółko techniczne, mające swą bazę w warsztacie szkolnym, wykonujące zabawki, modele samolotów itp.; kółko geograficzne, wydające stałe gazetki ściennie, organizujące wycieczki krajoznawcze. Wycieczkami docelowymi zostało objęte około 500 dzieci. Przy świetlicy zorganizowane jest kółko młodych artystów i zespół wokalo-muzyczny. 154 dzieci należą do Szkolnego Koła Sportowego.

— Te kółka wychowały nam sporo dobrych dzieci — mówi dyrektor. Im zawdzięczamy w dużym stopniu dobre wyniki wychowawcze szkoły. Poprawiły się również w tym roku

wyniki nauczania, szczególnie w języku polskim. Przyczynia się do tego w dużym stopniu praca biblioteki szkolnej. Szkoła jest nowa. Pracuje dopiero 3 lata. Szukamy własnych dróg. W praktycznym działaniu wypracowujemy nowe metody. Nie wszystko nam się udaje. Za małą rolę na przykład odgrywa u nas harcerstwo, ale to z przyczyn obiektywnych. Nie mamy drużynyowej dla dziewcząt.

Dalszą przechadzkę po szkole odbywamy w towarzystwie p. Miry Skwarskiej, pracującej w świetlicy szkolnej i prowadzącej sławne kółko plastyczne. Oglądamy w auli pracę tego kółka. Kolorowe wycinanki, oparte na wzorach chińskich, jugosłowiańskich i polskich ludowych, zachwycają precyzją wykonania. Gipsowe talerze, malowane w regionalne wzory, cieszą oko doborowo. Korale z pestek, roślin, żółodzi i lić, wie czego, idą w zawody z wytworną biżuterią naszych sklepów.

Obok wystawa fotografów kółka fotograficznego. Nasz redakcyjny fotoreporter byłby z pewnością zachwycony. W pracowni fotograficznej pracuje właśnie dwóch chłopców. Energiczny czupurny brunet nazywa się Rosław Lewandowski.

— Zrobiliśmy już 305 zdjęć. To chyba osiągnięcie prawda?

Przytakujemy. Chłopiec jest wyraźnie dumny ze swej pracy. Kończy szkołę. Idzie do Technikum Chemicznego. Przez fotografię — jak mówi — zbliżył się do chemii.

W świetlicy gwar. Dzieci grają w warcaby, wycinają jakieś figurki, przeglądają czasopisma. Kierowniczka świetlicy p. Jadwiga Wojnarowa informuje chętnie o pracy swej placówki.

— Staramy się jak najbardziej związać ze szkołą, pomagać jej w wychowaniu. Toteż nasza świetlica nie jest tylko przechowalniam dla dzieci, lecz placówką, pogłębiającą ich zainteresowania i kształtującą dobre obyczaje. Nasz zespół wokalo-muzyczny zdołał przez pół roku swej pracy wybić się na jedno z czołowych miejsc wśród tego typu zespołów szkolnych. Prowadzi go p. Ryszard Ellmann. Dbamy też o zdrowie dzieci. Nasza świetlica — jako jedyna do tej pory — wprowadziła po obiedzie leżakowanie dzieci. Część grona pedagogicznego docenia naszą pracę, niestety nie wszyscy. Wpływa to być może stąd, że w ogóle świetlice nie mają jakiegokolwiek sprecyzowanego kierunku. Odczuwany brak opieki i inspiracji metodycznej ze strony władz szkolnych.

W sukurs — reforma nauczania

Wizyta w szkole nr 71, mimo pewnych ciętn, pozostawia optymistyczny obraz. Szkoła idzie w kierunku coraz ściślejszego powiązania dzieci z życiem i jego potrzebami. Uczy samodzielności myślenia i działania. Wyrabia w dzieciach szacunek dla wspólnej własności poprzez wspólne jej wytworzenie. Pracuje słusznymi metodami, wykorzystując szeroki wachlarz oddziaływań: przez rodziców, zakłady opiekuńcze, świetlicę, kółka zainteresowań i organizację harcerską. Potrafi wszystkim tym ramieniem szkoły nadać wspólny kierunek.

Jak widać na przykładzie szkoły nr 71, każdy rok przynosi nowe osiągnięcia wychowawcze i naukowe polskiej szkoły. Nie znaczy to, że wszystko idzie gładko i dobrze. Wiele dotychczasowych trudności można by uniknąć. Dotyczy to zarówno programów szkolnych jak i przygotowania kadr nauczycielskich oraz samej metodyki pracy. Tym trudnościom właśnie idzie w sukurs dyskusja o obecnej reformie nauczania. Że ona jest potrzebna, wykazuje życie i formy pracy, które w wielu szkołach są jej prekursorem. Chodzi o to, by stały się powszechne.

Zofia Andrzejewska

O zadaniach w dziedzinie inwestycji w latach 1961 — 65

I

Obecne V Plenum KC, wychodząc z uchwały III Zjazdu, ma być poświęcone konkretyzacji kierunków inwestycji w planie 5-letnim 1961—65 oraz opracowaniu metod walki o większą efektywność działalności inwestycyjnej.

III Zjazd Partii ustalając tempo rozwoju sił wytwórczych i wzrostu produkcji wychodził z konieczności zmniejszenia wysiłku na drodze socjalistycznej industrializacji kraju, rozwoju produkcji rolniczej i zmniejszenia dystansu dzielącego Polskę od wysoko rozwiniętych pod względem gospodarczym krajów Europy.

Doświadczenie okresu, który upłynął od Zjazdu partii, szerokie dyskusje związane z II, III i IV Plenum KC oraz prace nad wyzyskaniem rezerw naszej ekonomiki wykazały słusność i realność założonego tempa wzrostu dochodu narodowego w następnej 5-lacie. Ten podstawowy wskaźnik rozwoju gospodarczego, przewidujący 40 proc. wzrostu dochodu narodowego, może i powinien być utrzymany.

Osiągnięcie założonego na III Zjeździe powiększenia produkcji przemysłowej o ok. 50 proc. zostało w toku dalszych prac potwierdzone jako zadanie mobilizujące i w pełni realne.

Wzrost przemysłu będzie osiągnięty poprzez znacznie szybsze niż przeciętne tempo wzrostu gałęzi przetwórczych, a zwłaszcza przemysłu maszynowego i przetwórstwa chemicznego, przy jednocześnie znacznie silniejszym niż dotychczas rozwoju bazy surowcowej.

Przewidywanie dysproporcji pomiędzy zdolnością produkcyjną przemysłu przetwórczego, a możliwościami zaopatrzenia surowcowego wymaga równocześnie dla pokrycia rosnących potrzeb importowych, wybitnego wzmocnienia produkcji na eksport.

Doświadczenia ubiegłego okresu potwierdziły słusność i realność możliwości uzyskania w przyszłej 5-lacie co najmniej 80 proc. przyrostu produkcji przemysłowej na drodze wzrostu wydajności pracy.

Wytyczne III Zjazdu w sprawie rozwoju rolnictwa zostały uzupełnione i rozwinięte przez uchwały II Plenum KC. Zadania produkcji rolniczej, które zostaną przyjęte do planu, muszą jednakże ulec pewnej korekcie w stosunku do wytycznych Zjazdu, związanej z wynikami gospodarki rolnej w latach 1959 i 1960.

Zgodnie z wytycznymi III Zjazdu, dla zapewnienia założonego w planie tempa rozwoju gospodarczego, wysiłek inwestycyjny musi być w porównaniu z bieżącą 5-latką znacznie wzmocniony, a udział

inwestycji w dochodzie narodowym powinien wzrosnąć.

Rozwój sytuacji gospodarczej w kraju oraz prace nad konkretyzacją i zbilansowaniem planu nakazują więc pewne przegrupowanie środków dla osiągnięcia podstawowych zadań budownictwa socjalistycznego wytyczonych na Zjeździe.

II

TEMPO I KIERUNKI WZROSTU PRZEMYSŁU W LATACH 1961—65

Dzięki pomyślnej realizacji i przekroczeniu planów osiągnięty w br. przypuszczalnie o 1,8 proc. wyższą wartość produkcji przemysłowej niż to przewidywano w czasie Zjazdu. W ciągu lat 1959—60 wydajność pracy w naszym przemyśle zwiększyła się o ok. 18,5 proc. co oznacza, że przyrost produkcji zostanie osiągnięty w 92 proc. dzięki wzrostowi wydajności pracy. O ile w planie 5-letnim założono, że ok. 53 proc. planowanego przyrostu produkcji przemysłowej osiągnięte powinno być dzięki wzrostowi wydajności pracy, to w wyniku realizacji planu wskaźnik ten wyniesie ponad 80 proc. W związku z tym poziom zatrudnienia w przemyśle jest niższy od założonego w bieżącym planie 5-letnim o 326 tys. ludzi, zaś w całej gospodarce narodowej o 658 tys. osób.

Przy tej pomyślnej sytuacji w przemyśle ujawniły się jednak pewne trudności. Okazało się, że silny dotychczas wzrost produkcji przemysłowej jest zagrożony przez brak dostatecznego zaplecza materiałowego dla rozwijającego się w szybkim tempie przetwórstwa.

Wyniki ekonomiczne przemysłu w latach 1959—60 wykazały, że posiadamy znaczne rezerwy wzrostu produkcji, zwłaszcza w przemyśle ciężkim, że podstawą wyjściową przemysłu do nowej 5-latki będzie wyższa, że w sumie możemy i powinniśmy postawić przed przemysłem śmielsze zadania niż te, które założył Zjazd.

Założenie wyższego tempa wzrostu produkcji wynika z odmiennych proporcji wzrostu produkcji środków produkcji i produkcji przedmiotów spożycia, a w szczególności z potrzeby przyspieszenia rozwoju przemysłowej nastąpi dalsza istotna zmiana struktury gałęziowej przemysłu, polegająca na wzroście znaczenia przemysłu ciężkiego, a zwłaszcza maszynowego i ciężkiego.

*) według przewidywań.

	Jedn. miary	1960 przew. wykon.	1963 r. według wytyczn. Zjazdu	aktualny projekt planu
energia elektr.	mld. kWh	29	43,5—45	45,5
węgiel kamienny	mln. ton	103,5	112—113	113,6
stal surowa	" "	6,57	9	9,3
wyroby walcowane	" "	4,4	6,05	6,38
kwask siarkowy 100%	" "	0,68	1,14	1,32
nawozy fosforowe	" "	0,2	0,36	0,40
cement	" "	6,6	10,0	11,12
papier	" "	0,493	0,623	0,633

Osiągnięcie planowanych rozmiarów produkcji przemysłowej w zakresie przetwórstwa jest w pełni realne i nie wymaga w zasadzie żadnych istotnych zmian w nakładach inwestycyjnych.

Inna jest sytuacja w zakresie produkcji podstawowych surowców i materiałów.

Sprawa przedstawia się obecnie w ten sposób: przy zwiększeniu wysiłku techniczno-organizacyjnego moglibyśmy produkować znacznie więcej maszyn, urządzeń przemysłowych, środków transportu, różnego rodzaju towarów i artykułów trwałego użytku. Gdybyśmy mogli fabryki wytwarzające te wyroby lepiej zaopatrywać w surowce i półfabrykaty. Nie jesteśmy w stanie tego uczynić dlatego, że nasza baza surowców i

półproduktów jest zbyt wąska.

Stąd też zmiany w podziale środków w następnym planie 5-letnim polegają przede wszystkim na przeznaczaniu większych nakładów inwestycyjnych na cele produkcyjne niż to początkowo zamierzaliśmy, zwłaszcza na przyspieszenie rozbudowy bazy materiałowej.

III

TEMPO WZROSTU PRODUKCJI ROLNICZEJ

W rolnictwie doświadczenia ostatniego okresu nakazują przyjąć nieco niższych zadań. Według obecnych przewidywań produkcja rolna będzie w roku bieżącym wyższa o ok. 17—18 proc. od produkcji 1955 r., podczas gdy obecny

Skrót referatu na V plenum KC PZPR

plan 5-letni zakładał na tym odcinku wzrost o 25 proc.

W tej sytuacji trudno byłoby postuluować osiągnięcie w 1965 r. poziomu produkcji rolnej przewidzianej w wytycznych Zjazdu.

Pomimo mniejszej — niż to przewidywały wytyczne — produkcji globalnej rolnictwa, aktualnie zakładane tempo wzrostu produkcji rolnej (23,2 proc.) jest wyższe od tempa przyjętego w wytycznych (21 proc.), co wynika ze zmiany bazy wyjściowej 1960 r.

Założone tempo wzrostu produkcji rolnej jest wysokie i trudne do osiągnięcia. Wymaga ono zwiększonych środków inwestycyjnych i wielostronnej pomocy produkcyjnej ze strony przemysłu. Istotne korekty do wytycznych III Zjazdu wprowadziło w tym zakresie II Plenum KC, tworząc Fundusz Rozwoju Rolnictwa i zwiększając nakłady inwestycyjne na rolnictwo (bezpośrednio i pośrednio) o sumę 22,2 mld. zł. Równocześnie zakłada się, że nakłady własne chłopów będą niższe niż przewidywały to wytyczne Zjazdu o ok. 11 mld. zł.

IV

SITUACJA I ZADANIA W ZIEDZINIE HANDLU ZAGRANICZNEGO

Wytyczne III Zjazdu zakładały ok. 35 proc. wzrost obrotów handlu zagranicznego. Jednakże prace nad planem i rozwój sytuacji na rynkach światowych stawiają na porządku dziennym z całą ostrością konieczność zwiększenia zadań handlu zagranicznego, zwłaszcza po stronie eksportu.

Warunkiem tak wydatnego zwiększenia obrotów handlu zagranicznego oraz zapewnienia należytej jego efektywności ekonomicznej jest zmiana struktury przede wszystkim w kierunku wzmocnienia eksportu maszyn, urządzeń przemysłowych i gotowych wyrobów przemysłu konsumpcyjnego.

Udział maszyn i urządzeń przemysłowych w eksporcie powinien wzrosnąć z 28 proc. w 1960 r. do ok. 37 proc. w 1965 r. Natomiast udział surowców w eksporcie powinien zmniejszyć się z ok. 43 proc. do ok. 33 proc.

Jednocześnie rozwój sytuacji w rolnictwie narzuca konieczność zwiększenia importu zbóż w toku następnej 5-latki łącznie o ok. 17 mln ton powyżej wytycznych zjazdowych, co oznacza dodatkowy wydatek wartości ok. 390 mln. zł dewiz.

Zwiększenie inwestycji przez znaczących na mechanizację rolnictwa wymaga podniesienia importu ciągników, niektórych maszyn rolniczych, paliw płynnych, a także niezbędnych materiałów dla przemysłu. Dodatkowe obciążenie bilansu płatniczego z tego tytułu wyniesie ok. 0,5 mld. zł dewiz.

Zwiększone nakłady na inwestycje produkcyjne, na modernizację istniejących przedsiębiorstw, a także bardziej dokładne rozeznanie potrzeb gospodarczych w dziedzinie inwestycji, wymagają zwiększenia sum przeznaczonych na import sprzętu inwestycyjnego o 1,8 mld. zł dewiz, łącznie w 5-leciu w stosunku do wytycznych zjazdowych.

Równocześnie na okres najbliższego 5-lecia przypadają znaczne płatności z tytułu zapłaconych uprzednio kredytów zagranicznych.

Jest rzeczą oczywistą, że dla pokrycia rosnącego importu oraz zwiększających się obciążeń płatniczych, konieczne jest odpowiednie, bardzo znaczne wzmocnienie wywozu.

Realizacja tego zadania natrafia na szereg poważnych

trudności. Jedną z głównych ich przyczyn jest znaczne zmniejszenie eksportu węgla, który w 26 mln ton w 1950 r. spadł w ostatnich 3 latach do 16 mln. ton i w latach następnych nie ulegnie zapewne zwiększeniu. Ponadto w okresie tym miał miejsce wyjątkowo niekorzystny dla naszego kraju ruch cen na rynkach światowych.

Sytuacja w dziedzinie potrzeb importowych i zobowiązania płatnicze, trudności wynikające z niekorzystnego układu cen oraz trudności w rozwijaniu eksportu węgla i produktów rolnospożywczych stawiają przed całą gospodarką narodową zadania maksymalnej aktywizacji eksportu w pożądanym asortymencie. Podstawowe znaczenie w zwiększeniu wpływów z eksportu będzie miał wywóz sprzętu inwestycyjnego, tj. kompletnych obiektów przemysłowych, obrabiarek, statków oraz różnych maszyn. Plan przewiduje wzrost wpływów z tego eksportu z ok. 1,4 mld. zł dewiz w 1960 r. do ok. 3 mld. zł dewiz w 1965 r. Nastąpi też wzmocnienie eksportu artykułów chemicznych, jak również ponad 2-krotne zwiększenie eksportu przemysłowych artykułów konsumpcyjnych.

W dziedzinie artykułów rolnospożywczych podstawowym warunkiem wzrostu ich wywozu jest zwiększenie udziału artykułów o wyższym stopniu przetworstwa, dostosowanie pod względem asortymentu itp. do wymagań odbiorców.

Należy w stopniu wyższym niż dotychczas wykorzystywać takie możliwości, które dają oszczędność surowców importowanych, a także oszczędność surowców i półfabrykatów, które możemy korzystnie wyeksportować. Taki charakter mają np. nakłady na rozwinięcie produkcji włókien sztucznych i syntetycznych, na rozwijanie wydobycia siarki, rozbudowę hutnictwa aluminiowego.

W nowym planie 5-letnim następuje szybki wzrost importu surowców i szczególnie szybki wzrost eksportu wyrobów gotowych, przy czym ogólne obroty w handlu zagranicznym wzrosną o ok. 38 proc.

Produkcja eksportowa powinna — tam gdzie to jest celowe i możliwe — stanowić wyodrębnioną pozycję planów produkcyjnych przedsiębiorstw i jednocześnie oraz korzystać z priorytetu w zakresie zaopatrzenia materiałowego. Należy przyjąć zasadę, że na ponadplanową dodatkową produkcję eksportową zakłady, powinny otrzymać możliwość przekraczania funduszu plan. Komisja Planowania, Ministerstwo Handlu Zagranicznego i inne resorty powinny opracować zespół środków przeciwdziałających nieuzasadnionemu, a także przedwczesnemu importowi. Szeroki wachlarz artykułów eksportowych powinien być objęty szczególną kontrolą pod względem jakości.

Biuro Polityczne dokonało ostatnio oceny sytuacji w handlu zagranicznym i postawiło określone zadania przed organizacjami partyjnymi.

Kurs na rozbudowę produkcji, która zmniejsza obciążenie bilansu handlu zagranicznego oraz na racjonalne ekonomiczne wykorzystanie zasobów surowców kraju, nie może być w żadnym razie rozumiany jako dążenie do autarkii.

Zmiany w strukturze i wielkości eksportu nakładają na aparat handlu zagranicznego i zakłady — producentów na eksport nowe i trudne zadanie. Chodzi o większą operatywność, o priorytet w zaopatrywaniu, o surową dyscyplinę w wywiązywaniu się z umów eksportowych.

V

TEMPO WZROSTU I KIERUNKI NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH

Z przeprowadzonej oceny sytuacji i zadań w przemyśle, rolnictwie i handlu zagranic

nym wynika konieczność zwiększenia nakładów inwestycyjnych w nowej 5-lacie oraz określonej korekty w kierunku tych nakładów. Proponuje się zwiększenie nakładów inwestycyjnych w całej gospodarce narodowej w okresie 1961—1965 do sumy 560—565 mld. zł. Oznacza to wzrost o 25—30 mld. w stosunku do poziomu ustalonego w wytycznych III Zjazdu (w cenach 1959 r.).

Proponuje się powiększenie udziału inwestycji na przemysł, rolnictwo, na transport i łączność, natomiast zmniejszenie udziału inwestycji w gospodarce komunalnej i w budownictwie mieszkaniowym.

Po proponowanych zmianach w strukturze inwestycji, podział nakładów inwestycyjnych przedstawia się następująco:

w mld. zł w cenach 1959 r.

	1961—65 aktualny projekt (proc.)	Wskaźnik wzrostu w stos. do okresu 1956—61	1961—65 aktualny projekt
Ogółem nakłady w gospodarce narodowej	565	150,6	100,0
w tym:			
1. przemysł	218,7	144,6	38,7
2. budownictwo	13,9	140,0	2,5
3. rolnictwo	89,3	183,5	15,8
4. leśnictwo	2,7	157,6	0,5
5. transport i łączność	54,8	160,8	9,7
6. obrót towarowy	11,4	98,8	2,0
7. gosp. komunalna	22,8	148,4	4,0
8. gosp. mieszkaniowa	108,6	150,5	19,2
9. urzędnictwo socjalne i kulturalne	37,5	148,1	6,6
10. Inne	5,3	101,1	1,0
11. rezerwa planu inwestycyjnego			

Przewiduje się utworzenie rezerwy na okres realizacji planu w wysokości, 15—20 mld. zł. Środki na ten cel uzyskane zostaną w drodze rezygnacji z niektórych inwestycji na sumę około 5 mld. zł oraz w wyniku rewizji założeń i dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

Po dokonanych obecnie przez grupowanych udział inwestycji netto w dochodzie narodowym osiągnie w 1965 r. 20 proc. wobec 19 proc. (licząc w cenach 1959 r.) zakładanych przez III Zjazd.

Bilans wykazuje, iż jeżeli planowana produkcja przemysłowa i rolnicza będą zrealizowane, spożycie indywidualne na głowę ludności osiągnie do 1965 r. poziom zbliżony do projektowanego w wytycznych III Zjazdu, bliski 23 proc. przy czym wzrost spożycia w pierwszych latach planu będzie powolniejszy niż w latach końcowych. Wynika to przede wszystkim z aktualnej sytuacji w rolnictwie oraz ze związku z tym stosunkowo większego napięcia w handlu zagranicznym. Wzrost spożycia jest bowiem nierozdzielnie związany z możliwościami wzrostu produkcji rolniczej.

Założone tempo wzrostu inwestycji i ich stosunkowo wysoki udział w dochodzie narodowym wynika z zasadniczych potrzeb rozwojowych kraju. Żaden kraj, który pragnie rozwoju, nie może żyć lepiej dziś niż koszt jutra.

Obecnie w przeliczeniu na 1 mieszkańca produkujemy ponad 2 razy więcej niż przeciętna światowa, podczas gdy przed wojną produkowaliśmy o 1/3 mniej aniżeli wynosiła ówczesna przeciętna światowa. Mimo to dzieli nas jeszcze znaczny dystans od poziomu wysoko rozwiniętych pod względem ekonomicznym krajów Europy. Dystans ten pokonać można jedynie w drodze intensywnego i długoletniego wysiłku inwestycyjnego.

Plan inwestycyjny na następne 5-lecie odpowiada również potrzebom wynikającym z demograficznego rozwoju Polski. Licznym rocznikom urodzonym po wojnie musimy w następnej 5-lacie zapewnić pracę. O ile liczba ludności zdolnej do pracy wzrastać będzie w latach 1959—61 o 40—50 tys., to już w 1962 r. wzrost ten wyniesie ok. 170 tys., zaś w 1964 r. i w następnych ponad 250 tys. Nie ma innej drogi rozwiązania problemu pracy dla tej młodzieży, która siedzi obecnie w ławach szkolnych, jak tylko przez tworzenie nowych stanowisk pracy.

W następstwie wyżej przedstawionych zmian nakłady na przemysł w latach 1961—1965 w porównaniu z zakładanymi w obecnym 5-leciu wzrosną o 44,6 proc.

Najbardziej, bo o 115 proc. wzrosną nakłady na hutnic-

two metali nieżelaznych łącznie z wydobyciem rud. W przemyśle chemicznym zakłada się wzrost nakładów o 58 proc., w hutnictwie żelaza i wydobyciu rud — o 49 proc. w energetyce — o 63 proc.

W przemyśle włókienniczym, dziewiarskim i odzieżowym nakłady wzrosną o 50 proc. Natomiast znacznie niższe od przeciętnej, bo o 29 proc., wzrosną nakłady na rozbudowę przemysłu maszynowego, w którym zdolności produkcyjne nie są obecnie w pełni wykorzystane.

Plan inwestycyjny powinien być we wszystkich wskaźnikach realny. Inaczej powstałaby zaburzenia w całym życiu gospodarczym połączone z wielkimi stratami dla kraju.

Zgodnie z tym, nową strukturę nakładów inwestycyjnych będzie cechować przede wszystkim większy udział inwestycji produkcyjnych w całości nakładów (82,2 proc.).

W przemyśle wzrastają szybko inwestycje rozwijające produkcję środków wytwarzania niż inwestycje rozwijające produkcję przedmiotów spożycia.

Konieczność uwzględnienia nowych, niezbędnych potrzeb inwestycyjnych o charakterze produkcyjnym, decydujących o rozwoju kraju oraz konkretyzacja bilansów materiałowych wymagają zmniejszenia wydatków na budownictwo mieszkaniowe z 123,7 mld. zł do 108,5 mld. zł.

Według dotychczasowych danych i przy obecnych kosztach budownictwa, oznacza to ustalenie przyrostu izb mieszkalnych w miastach do 1,8 mln., a na wsi do ok. 950 tys.

Można osiągnąć wyższą niż obecnie zakładamy ilość budowanych mieszkań, zarówno przez potanie budownictwa, jak i przez wygospodarowanie nieodpornych rezerw materiałowych. Świadczy o tym m. in. fakt, że koszt izby łącznie z urządzeniami oświełtowymi waha się w kraju od 42 do prawie 83 tys. zł. Rozbieżność ta wynika głównie z programowania przesadnie luksusowych urządzeń usługowych i uzbrajania terenu z pogwałceniem normatywów urbanistycznych.

Uzyskanie rezerw oszczędności nakładów inwestycyjnych i zwiększenie ich ekonomicznej efektywności powinno stanowić główny temat obrad obecnego plenum oraz całej pracy aktywu partyjnego, technicznego i gospodarczego nad ostatecznym przygotowaniem nowej 5-latki oraz w toku jej realizacji.

W pracy nad planem 5-letnim dokonano w ciągu ostatniego okresu szeregu uściśleń w programach produkcyjnych i inwestycyjnych w poszczegól-

(Dokończenie na str. 4)

O zadaniach w dziedzinie inwestycji w latach 1961 — 65

(Dokończenie ze str. 3)

gólnych galeziach gospodarki narodowej, uzyskując dzięki temu poważne oszczędności. Jednakże w inwestycjach tkwią jeszcze nadal poważne rezerwy. Świadczy o tym przebieg prowadzona w ub. r., w myśl uchwały III Zjazdu PZPR, akcja rewizji w zakresie założeń inwestycyjnych i dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Objęła ona inwestycje o łącznym koszcie 100 mld. zł. Uzyskano rzeczywiste oszczędności na kwotę 4,5—5 mln. zł. Wszystkie oszczędności uzyskano w robotach budowlano-montażowych.

Plenum dzisiejsze powinno zapoczątkować ogólnokrajową akcję rewizji założeń i projektów wszystkich inwestycji realizowanych i planowanych w najbliższym 5-leciu.

Trzeba, aby ci wszyscy, którym powierzono decyzję o wydatkowaniu środków na inwestycje, trzy razy obejrzyli każdą złotówkę zanim zdecydują jej wydanie.

MOŻLIWOŚCI ZWIĘKSZENIA PRODUKCJI BEZ INWESTYCJI

Szukając oszczędności, rozpocząć trzeba od odpowiedzi na pytanie, czy założony w programie danej inwestycji przyrost produkcji lub usług jest rzeczywiście niezbędny z punktu widzenia potrzeb wewnętrznych lub handlu zagranicznego, czy nie można z niego zrezygnować lub zastąpić go inną produkcją, łatwiejszą do uzyskania i tańszą. Konieczne jest więc posiadanie szczegółowego rozeznania istniejących mocy produkcyjnych.

W pierwszym rzędzie ustalić należy, w terminie najpóźniej do połowy 1961 r. (przy współpracy szerokiego kręgu inżynierów, ekonomistów i naukowców), zasady obliczania zdolności produkcyjnych, dostosowane do specyfiki poszczególnych gałęzi przemysłu, a w niektórych przypadkach nawet poszczególnych przedsiębiorstw.

W drugim etapie, nie później niż w 1962 r., należy zapoczątkować systematyczne badania, zdolności produkcyjnych przemysłu i stopnia ich aktualnego wykorzystania. myśli i stopnia ich aktualnego wykorzystania.

Rezerwy produkcyjne tkwią w możliwości uruchomienia wielozmianowej pracy lub też w ulepszeniach organizacyjnych w działalności zakładu. W akcji rewizji założeń konkretnych inwestycji należy na te zagadnienia zwrócić szczególnie baczną uwagę.

REZERWY W PROGRAMOWANIU

Jeśli dokładne rozeznanie sytuacji wykaże, że aktualne moce produkcyjne w rozpatrywanej dziedzinie po ich pełnym wykorzystaniu nie pokrywają rosnących potrzeb gospodarki i wobec tego inwestycje są niezbędne, trzeba zapewnić ich maksymalną efektywność.

Gdy nie można osiągnąć potrzebnego przyrostu produkcji w drodze rekonstrukcji lub modernizacji, należy rozważyć, czy zamiast budowy nowego zakładu nie byłoby bardziej celowe rozbudowanie istniejących zakładów aż do osiągnięcia optymalnej jego wielkości w danych warunkach terenowych, przy posiadanych zasobach siły roboczej itp.

Reasumując budowa nowego zakładu powinna być podejmowana jedynie wtedy, gdy w inny sposób nie można uzyskać niezbędnego przyrostu produkcji w odpowiednim asortymencie i jakości, przy mniejszych kosztach.

Niezmienne ważną stroną rewizji programów inwestycyjnych jest ich analiza z punktu widzenia potrzeb handlu zagranicznego. Przeglądzenie założeń inwestycyjnych powinno zapewnić taki dobór asortymentu produkcji, który zwiększy eksport i jego opłacalność względnie doprowadzi do zwiększenia produkcji zastępującej w sposób opłacalny dotychczasowy import.

Przy rewizji projektów in-

westycyjnych należy wydać bezkompromisową walkę przejawiającemu się u niektórych działaczy gospodarczych dążeniu do nadmiernego programowania obiektów, nie związanych z podstawową produkcją.

Przechodząc do sprawy inwestycji w rolnictwie, referat wskazuje poważne możliwości obniżenia kosztów budownictwa inwentarskiego, zwłaszcza w gospodarstwach państwowych i spółdzielczych — poprzez stosowanie nowoczesnych metod żywienia i hodowli bydła, trzody chlewnej i drobiu.

Rewizja założeń projektowych powinna objąć również inwestycje gospodarki komunalnej i mieszkaniowej. Przy bardzo dużych brakach materiałowych w gospodarce komunalnej, zwłaszcza w zakresie rur, istnieją równocześnie pewne rezerwy. Dotyczy to m. in. ujęć wody, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, których wielkość programuje się niekiedy na wyrost.

REZERWY W PROJEKTACH

Rewizja inwestycji musi objąć również krytyczną analizę dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Dotyczy to w szczególności rozwiązań budowlanych i technologicznych projektów. Ograniczanie zakresu robót budowlanych pozwoli skrócić czas budowy całego obiektu i zaoszczędzić wiele deficytowych materiałów (stal, materiały instalacyjne), które limitują nasze możliwości produkcyjne i inwestycyjne.

Dalszym źródłem oszczędności może być również wyeliminowanie przerostów powstałych na skutek nadmiernej i nieuzasadnionej ostrożności projektantów, wynikającej z asekurancja.

Centralnym zagadnieniem rewizji projektów jest wydobycie rezerw w rozwiązaniach technologicznych zakładów nowych oraz zakładów rozbudowywanych i modernizowanych.

Sprawa poziomu technicznego ma podstawowe znaczenie dla rozwoju naszej gospodarki. Mamy w tym względzie niemałe osiągnięcia. Tak np. w latach 1950—60 energia nasza rozwijała się w zasadzie na turbozespolach o mocy 50 MW i 100 MW i parame-trach pary 90. atm. i 500°C. Plan na lata 1961—65 zakłada rozbudowę energetyki na jednostkach większych i bardziej wydajnych — o mocy 120 i 200 MW i parametrach 135 atm. i ponad 540°C. Zastosowanie tych nowoczesnych maszyn pozwoliłoby obniżyć koszty inwestycyjne w stosunku do okresu bieżącego o przeszło 10%, a zużycie węgla o przeszło 12%. Oznacza to, że gdybyśmy chcieli uzyskać planowany w latach 1961—65 przyrost mocy na urządzeniach elektroenergetycznych, czas budowanych, to musieliśmy wydatkować na inwestycje o przeszło 1.500 mln. zł więcej, a zużycie węgla na produkcję energii byłoby wyższe o prawie 2 mln. ton rocznie.

W trakcie rewizji inwestycji należy usunąć wszystkie nieprawidłowości projektów technologicznych i dążyć do uzyskania rozwiązań na najwyższym poziomie technicznym.

Obok osiągnięć własnej myśli technicznej, należy przy rewizji inwestycji szeroko stosować osiągnięcia zagraniczne. Korzystając jednak z tych doświadczeń należy przeciwdziałać się istniejącej u nas tendencji zbyt łatwego sięgania do importu inwestycyjnego, w szczególności z krajów zachodnich. Nierzadko można by uzyskać te same efekty stosując krajowe maszyny i urządzenia.

REZERWY W KOSZTACH REALIZACJI INWESTYCJI

W ostatnim okresie nastąpiła pod tym względem pewna poprawa. Jednakże ciągle jeszcze założony w projektach wstępny koszt inwestycji jest poważnie przekraczany w kosztorysie pełnej dokumentacji projektowej. Koszt końcowy zaś inwestycji, po jej

realizowaniu, poważnie z kolei przekracza koszt przewidziany kosztorysem.

Trzeba wprowadzić nienaruszalną zasadę: raz ustalony w zatwierdzonym projekcie wstępny koszt inwestycji stanowi nieprzekraczalną granicę. Przyjęcie tej zasady oznacza, że szczegółowe rozwiązania projektowe musi być podporządkowane kosztom ustalonym we wstępnym kosztorysie.

Trzeba przystąpić niezwłocznie do pracy nad normatywnymi wskaźnikami kosztów inwestycji. Konieczne jest opracowanie np. w najbliższym czasie normatywnych kosztów na 1 m² powierzchni mieszkania, w budownictwie szpitalnym — na 1 łóżko, w szkolnym — na 1 ucznia itp.

Referacie stwierdza się, że jest rzeczą jak najbardziej celową zlecanie różnym biurom projektów lub różnym ze spółom w tych samych biurach alternatywnych rozwiązań, zwłaszcza projektu wstępnego, a dla niektórych szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej inwestycji — ogłaszanie konkursów na projekty wstępne.

SKRACANIE OKRESU INWESTOWANIA

Wiele przykładów świadczy, że potrafimy budować szybko, że osiagamy cykl budowy na poziomie przodujących krajów.

Osiągnięcia w tej dziedzinie nie zmieniają jednak faktu, że na ogół za długo przygotowujemy inwestycje, za długo budujemy, za długo trwa rozruch i uzyskiwanie pełnej zdolności produkcyjnej nowych zakładów i obiektów.

W planach na najbliższą 5-latkę również występuje brak dostatecznej troski o skrócenie okresu realizacji inwestycji, brak koncentracji inwestycji. Np. w przemyśle chemicznym zaplanowano, że budowa pierwszego etapu wytwórni terylenu w Toruniu będzie trwała przez 4 lata, tzn. o rok dłużej niż wynika to z cykli normatywnych. Wojewódzka Rada Narodowa w Białymstoku przewiduje budowę 3 szpitali w cyklu 5-letnim zamiast 3-letnim. W woj. bydgoskim zaplanowano 7, a w woj. katowickim 20 szkół o cyklu dłuższym od normatywnego o 1 do 2 lat.

Takiego stanu nie można tolerować. Plany te trzeba jeszcze raz skontrolować, skrócić planowany czas budowy, skoncentrować środki inwestycyjne. Szczególnie szkodliwym skutkiem przewlekłego realizowania inwestycji jest opóźnienie uzyskania efektów produkcyjnych i usługowych.

KONIECZNE ZMIANY W METODOLOGII PLANOWANIA I PRZYGOTOWANIA INWESTYCJI

Referat stwierdza następnie, że trzeba się zdecydowanie przeciwstawić praktyce rozpraszania środków, równoczesnego rozpoczynania i prowadzenia zbyt dużej ilości budów.

W metodach planowania i finansowania inwestycji dokonać trzeba istotnych zmian. Decyzja o podjęciu inwestycji oznaczać musi przyznanie całości środków niezbędnych dla pełnej jej realizacji, w czasie przewidzianym cyklami normatywnymi. Dla inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki narodowej władze centralne zobowiązane są do zabezpieczenia środków na realizację etapów rocznych z tym jednak, że jeśli wykonawstwo i dostawy materiałów i urządzeń pozwolą na przekroczenie zadań rzeczowych przewidzianych do realizacji na dany rok, to musi istnieć możliwość zwiększenia środków na daną inwestycję powyżej sum uprzednio przewidzianych w jej rocznych etapach. Dla inwestycji pozostałych trzeba w granicach posiadanych limitów w pierwszym rzędzie zapewnić pokrycie nakładów potrzebnych do zrealizowania w terminach przewidzianych cyklami normatywnymi inwestycji kontynuowanych, a dopiero w drugiej kolejności zapewnić na-

klady na inwestycje nowo rozpoczynane.

Nakłady należy koncentrować na najważniejszych inwestycjach będących w toku i których terminy ukończenia są najbliższe. Rozpraszanie środków inwestycyjnych, wydłużenie okresu inwestowania, będące w poważnym stopniu wynikiem niedostatecznego przygotowania programu inwestycyjnego i założeń projektowych, przynosi szkody gospodarcze narodowej.

PRACA BIUR PROJEKTOWYCH

Wprowadzić musimy, począwszy od 1961 r., obowiązującą zasadę, że żadna inwestycja nie wejdzie do planu i nie będzie przez bank finansowana, jeśli w momencie zawierania umowy z wykonawcą nie będzie posiadała projektu wstępnego na całość zadania oraz gotowej dokumentacji techniczno-roboczej co najmniej na zakres robót danego roku. O niezbędnych wyjątkach w tej dziedzinie decydować będzie każdorazowo rząd.

Ważnym problemem jest zmniejszenie wymagań co do zakresu dokumentacji, a szczególnie dla drobnych i nieskomplikowanych inwestycji.

Okresy opracowywania dokumentacji są na ogół zbyt długie. Istnieje więc potrzeba opracowania normatywnych cykli projektowania.

Wprowadzić trzeba również odpowiedzialność biur projektowych za dotrzymanie terminów, wynikających z umów i opartych w przyszłości o cykle normatywne projektowania.

Uporządkowania i usprawnienia wymaga również tryb uzgadniania i zatwierdzania projektów.

W związku z bardzo znaczącym wzrostem zadań inwestycyjnych istnieje konieczność wzmocnienia szeregu dziedzin projektowania i pewnych przegrupowań w tym zakresie. Należy rozstawić prawidłowo kadre inżyniersko-techniczne, zatrudniając w poszczególnych grupach biur projektowych zgodnie ze wzrostem zadań inwestycyjnych w obsługuje przez nich galeziach gospodarki narodowej.

Rozmieszczenie biur projektowych i projektantów w układzie terenowym przedstawia się również nieprawidłowo. W Warszawie, w województwach katowickim i krakowskim zgromadzonych jest 65 proc. ogólnej ilości biur, zatrudniających 73 proc. ogólnego stanu personalnego wszystkich biur na terenie kraju.

Należy też zastrzyć w biurach projektowych dyscyplinę finansową oraz przypisać prace nad rewizją obowiązujących cenników i wzmocnić kontrolę ich stosowania.

DOSTAWY MASZYN I URZĄDZEŃ

Następnym istotnym elementem skrócenia cyklu inwestowania i obniżenia kosztów jest usprawnienie dostaw maszyn i urządzeń. Sytuacja na tym odcinku przedstawia się nie najlepiej.

Występuje również zjawisko, polegające na zakupach maszyn i urządzeń w ogóle zbyt późnych lub dokonywanych przedwcześnie. Wysoki wzrost zapasów obserwuje się w wielu przemysłach.

Niewłaściwa gospodarka maszynami i urządzeniami przejawia się także w braku koordynacji terminów dostaw maszyn z terminami wykonania robót budowlano-montażowych.

Musi być wprowadzona zasada pełnej odpowiedzialności poszczególnych zakładów i jednostek produkujących dobra inwestycyjne za terminową i jakościową dostawę — łącznie ze ściąganiem kar i pozbawianiem premii za niedotrzymanie warunków.

Producenci ważniejszych urządzeń powinni być włączani do procesu inwestycyjnego już na etapie opracowywania założeń i projektu wstępnego,

tak by mogli z jednej strony wpłynąć na prawidłowość wyboru maszyn i urządzeń, a co za tym idzie technologii, z drugiej zaś — aby mogli odpowiednio wcześniej przygotować się do produkcji.

WYKONAWSTWO BUDOWLANE

Skrócenie długości cyklu inwestowania wymaga również poprawy pracy wykonawstwa budowlano-montażowego.

Sytuacja w budownictwie w ciągu ostatnich lat wydatnie się poprawiła. Trzeba jednak stwierdzić, że istnieją w dalszym ciągu poważne rezerwy, których wykorzystanie mogłoby istotnie skrócić okres budowy obiektów planowanych w najbliższej 5-lacie i obniżyć koszty wykonawstwa. Budownictwo z wielkomiernymi prefabrykatów, a zwłaszcza wielkopłytowe należy nadal intensywnie rozwijać i doskonalić.

Nieraz w dotychczasowej praktyce zdarzało się, że wykonawstwo korygowało korzystnie projekt, narzucało bardziej postępowe rozwiązania. Trzeba, aby ta praktyka istniała w znacznie szerszym stopniu.

Wieloletni plan zaopatrzenia budownictwa w nowoczesny sprzęt i maszyny, zarówno ciężkie dla budownictwa uprzemysłowionego, jak i dla wprowadzenia tzw. małej mechanizacji, zwiększy znacznie moc naszych przedsiębiorstw. Jednakże jednocześnie wykorzystanie istniejącego sprzętu i maszyn w budownictwie musi być pełniejsze i racjonalniejsze. Konieczne jest też przejście wszędzie tam, gdzie to jest celowe i ekonomicznie uzasadnione — na dwuzmianową pracę na placach budowy. Warunkiem tego jest skoncentrowanie mechanizmów i materiałów na obiektach, które muszą być szybko wykonane.

Działalność budowlano-montażową prowadzi wiele resortów i instytucji ze względu na to oraz na poważne znaczenie budownictwa niezbędna jest koordynacja tej działalności. Nowo powstający Komitet Budownictwa, Urbanistyki i Architektury obejmie — obok zadań dotychczas wykonywanych przez KUA — całość międzyresortowej problematyki budowlanej w zakresie normatywnym ekonomicznym i technicznym, programowania i projektowania, polityki w zakresie postępu technicznego, wykonawstwa budowlanego, materiałów, sprzętu i urządzeń budowlanych.

GOSPODARKA MATERIAŁOWA I ROZWÓJ PRODUKCJI MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Podstawową przeszkodą w terminowym realizowaniu przez wykonawstwo budowlane nałożonych zadań są występujące niedobory materiałów budowlanych. Dla uniknięcia tych niedoborów trzeba przyjąć zasadę posiadania koniecznej rezerwy niezbędnych, najważniejszych materiałów budowlanych i pełnego zbilansowania zadań inwestycyjnych z zaopatrzeniem materiałowym, uwzględniając przede wszystkim stan deficytowych materiałów.

Trzeba również rozszerzyć w praktyce stosowanie zasady bilansowania materiałów w skali terenowej, obejmując nim większą ilość materiałów budowlanych — tak, aby rady narodowe mogły w sposób prawidłowy inicjować i na własną rękę rozwijać produkcję tych materiałów.

Istniejące jeszcze dzisiaj marnotrawstwo materiałów na placu budowy musi być zlikwidowane przez lepszą organizację robót, obowiązek rozliczania się z rozchodowanych materiałów, oraz poprzez właściwy rozładunek i składowanie materiałów, a także przez poprawienie jakości dostarczanych budownictwu materiałów. Zaostreżyć należy kontrolę odbioru materiałów, ściągając kary umowne.

Bardzo istotnym elementem jest zmniejszenie zużycia stali

w inwestycjach budowlanych. Podstawowe rezerwy oszczędności żelaza i stali tkwią w przemyśle maszynowym. Tutaj właśnie powinien skoncentrować się wysiłek na zmniejszeniu ciężaru maszyn i urządzeń, na maksymalnym ograniczeniu skrawanego odpadu przez przechodzenie na obróbkę plastyczną oraz na bardziej nowoczesne, lekkie i wydajne konstrukcje.

SKRÓCIE OKRES WSTĘPNEJ EKSPLOATACJI

Abym zlikwidować zjawisko długiego okresu rozruchu, konieczne jest wyeliminowanie wszelkiego rodzaju przeróbek, występujących przy przekazywaniu obiektów do eksploatacji. Decydujące dla szybkiego uzyskiwania projektowanej mocy produkcyjnej, jest przygotowanie załóg nowo wybudowanego zakładu, oddziału lub agregatu już w końcowej fazie budowy i wstępnego rozruchu.

Dlatego też trzeba przy udzielaniu nagród lub premii uwzględniać w pierwszym rzędzie terminowość dostaw projektów maszyn i urządzeń oraz oddawania obiektów do użytku. Trzeba równocześnie wprowadzić zasadę ściągania kar umownych.

JAK PRZEPROWADZIĆ AKCJĘ REWIZJI ZAŁOŻEŃ I PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH?

Partia inicjuje na obecnym Plenum KC powszechną akcję rewizji założeń i dokumentacji projektowo-kosztorysowej inwestycji. Akcja ta nie może nosić wąskiego, administracyjnego charakteru, lecz musi być szeroka, społeczna i polityczna akcją prowadzoną pod kierownictwem partii.

W każdym niemal założeniu i projekcie tkwią rezerwy. Dlatego trzeba, aby akcja rewizji inwestycji objęła całość nie rewidowanych w ub. r. projektów, a ponadto powinny być przejrane ponownie te, które w zeszłym roku rewidowane były powierzchownie i niewystarczająco.

Należy więc powołać zespoły specjalistów dla przeanalizowania — przy współudziale autorów — istniejących założeń i projektów.

Opracowania zespołu specjalistów mogą być wzbogacone uwagami i wnioskami zgłoszonymi przez załogi poszczególnych wydziałów, przez kadre inżyniersko-techniczne i akty zakładu, a następnie przedyskutowane przez KSR.

Rewizję należy rozpocząć niezwłocznie po plenum i prze prowadzić ją w ten sposób, aby wyniki jej mogły być częściowo uwzględnione w projekcie planu przed jego ostatecznym zatwierdzeniem, a w pełnym zakresie — w planach rocznych na lata 1961—62.

Referat stwierdza, że wytknięte braki i słabości nie pomniejszają w niczym dorobku wielkiej armii budowniczych fabryk, kopalń, domów i szkół, którzy w ciągu minionych lat dźwignię i rozwinęli nasz kraj. Uznanie dla ich twórczego wysiłku i pracy nie zwalnia od obowiązku gruntownego ulepszenia naszej praktyki inwestycyjnej — planowania, projektowania i wykonawstwa.

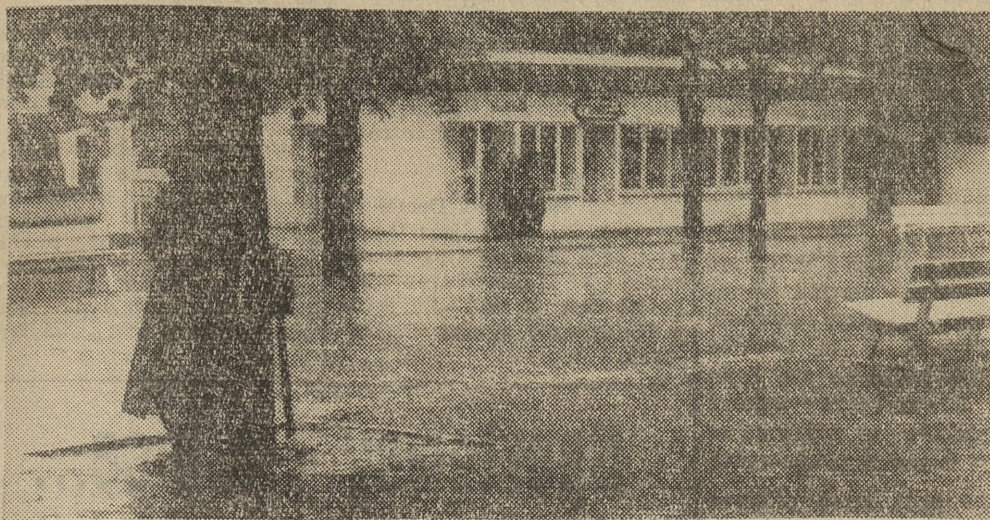
Możemy wygospodarować ze środków przeznaczonych na inwestycje wielkie rezerwy. Każdy zaoszczędzony procent nakładów inwestycyjnych w 5-leciu — to 5,6 mld. zł — suma ogromna. Rezerwy tkwiące w planie inwestycyjnym zawierają możliwość uzyskania 10—15 mld. zł oszczędności z dochodu narodowego, wypracowanego wysiłkiem ludu pracującego Polski.

Wygospodarowanie tych rezerw i oszczędności musi się stać zadaniem całej partii, działaczy gospodarczych i państwowych na wszystkich szczeblach, związków zawodowych, organizacji młodzieżowych i innych organizacji społecznych.

Jest to jedno z decydujących zadań dla pomyślnego przygotowania i realizacji następnego 5-letniego planu socjalistycznego rozwoju Polski.

*) i wstępnej eksploatacji.

Na Targach bywa i tak...

Nie zawsze towarzyszyła zwiedzającym MTP słoneczna pogoda. Były chwile, gdy tereny targowe świeciły pustkami. Przed deszczem najlepszym schronieniem są pawilony. To też podczas ulewy jeszcze tam więcej gości, a na uliczkach — nikogo. Nasz fotoreporter ufrwalil taki moment na zdjęciu. Czy ten pan pod drzewem nie zmoknie! Wątpliwe!

Fot. — K. Przychodźki

Wymiana książek — korzystna

Od 25 bm sprzedaż podręczników

W sobotę rozpocznie się we wszystkich księgarniach „Domu Książki” sprzedaż podręczników szkolnych. Poznań otrzymał do swej dyspozycji blisko 200.000 egzemplarzy, a Wielkopolska 1,1 mil. egz.

Podręczniki dla klas od I do VII, z małymi wyjątkami, które ukażą się w terminie późniejszym — można i należy już nabywać. Im prędzej tym lepiej, gdyż jeśli wszyscy czekać będą z zakupem do pierwszych dni września, to nie uniknie się w tedy ani tłoku, ani kolejek w sklepach. Dla klas od VIII do XI sprzedaż rozpocznie się od lipca.

Mimo, że w tym roku znaczniej więcej przygotowano podręczników, to jednak nadal powinna obowiązywać oszczędność. Na ogół każdy uczeń pragnie posiadać nową książkę. W poprzednich latach wymianę podręczników utrudniała częsta zmiana ich tytułów.

Co roku drukuje się wielkie nakłady egzemplarzy (około

30 mln.) zużywając na ten cel przeszło 9 tys. ton papieru. Jedynie więc akcja wymiany podręczników może przyczynić się do pewnych oszczędności tego cennego surowca. W zeszłym roku na przykład dała już dobre rezultaty — zaoszczędzono 7 mln. egzemplarzy. Chyba i w tym roku nie zabraknie chętnych, którzy skorzystają z możliwości odsprzedaży. Korzyść podwójna i dla gospodarki i dla kieszeni rodziców. (an)

INFORMUJEMY

25 bm. o godz. 9 Poznański Oddział Towarzystwa Farmaceutycznego organizuje w sali Collegium Chemicum (ul. Grunwaldzka 6) zebranie, na którym firmy zagraniczne (USA, Francja, NRF i inne) omówią najnowsze zdobycze w dziedzinie farmacji. Wyświetlany też będzie krótkometrażowy, kolorowy film (USA).

Klub Techniki NOT

Prelekcje 24 bm.

- PRZEMYSŁ TEKSTYLNÝ**
- g. 10-11 Regulacja równowagi nośności biegu taśm (NRF);
 - g. 11.50-12.10 Racjonalna produkcja koszul męskich (NRF);
 - g. 12.10-12.40 Specjalne maszyny do szycia (NRF);
 - g. 12.40-13 Uszlachetnianie tkanin (NRF);
 - g. 13-13.30 Uodpornianie tkanin welnianych i dywanów środkami „Mitin” przeciwko molom (Szwajcaria);
 - g. 13.30-14.45 „Tinegal-W” środek wytrącający wybarwienie (Szwajcaria).

ODLEWNICTWO

- g. 10-11.15 Elektryczny piec tunelowy dla emalierni (Austria);
- g. 11.15-12.30 — Nowoczesne polierki do zgładów metalograficznych (Dania);
- g. 12.30-14 Próżniowy mikroskop dla badań przemian strukturalnych metali w temperaturze do 1600 stopni C. (Austria);
- g. 19-21 Praca żeliwnika metalurgicznego MBC w systemie duplex z piecem SM, indukcyjnym lub konwertorem (Belgia).

TRANSPORT

- g. 19-21 Ekonomiczne zastosowanie lekkiej konstrukcji w budowie nowoczesnych dźwigów (NRF).

HUTNICTWO

- g. 15-17.30 Zarodkowe masy i betony PLIBRICO (NRF);
- g. 17.30-18.30 Automatyczna regulacja ciągu w wielkich piecach (NRF);
- g. 18.30-20 Współczesne metody metalurgiczne redukcji ubogich rud w rurowych piecach obrotowych Zakładów Friedr. Krupp (NRF);
- g. 20-21 Frezarka do gorących wlewków (Włochy).

INNE

- g. 17-19 Maszyny liczące i kontrolujące produkcję NRD.

Pożegnanie ze szkołą

Pożegnanie ze szkołą, przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego, odbyło się wszędzie bardzo uroczystie. Wczoraj tysiące uczniów otrzymało prośbę do następnych klas.

Kierownictwa szkół oraz ko-mitety rodzicielskie i opiekuńcze — przygotowali wiele miłych niespodzianek dla dzieci opuszczających mury szkolne.

Komitety Opiekunów — Zakłady Teletechniczne przy szkole nr 9, (ul. Calliera) obdarzył najlepszych uczniów upominkami (aparaty fotograficzne, teczki skórzane, portfele itp.). Podobnie i inne komitety pomyślały o upominkach dla tych, którzy otrzymali najlepsze oceny na świadectwach szkolnych. Szkołę pożegnała również rozpoczynająca naukę w wyższych uczelniach, lub rozpoczynająca pracę. (an)

Wczoraj żegnali się również ze szkołą absolwenci szkół średnich, którzy po wakacjach rozpoczynają dalszą naukę na wyższych uczelniach, lub rozpoczynają pracę. (an)

Jeszcze o zatruciu w Mosinie

Z ostatniego meldunku Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wynika, że w związku z zatruciem trychinozą w Mosinie przebywa w szpitalach około 180 osób.

Konieczna jest szczegółowa i szybka informacja w zakresie przebiegu i zwalczania zatrucia trychinozą. Chodzi o kilka spraw. Otóż medycyna nie zna skutecznych środków

zabijających w organizmie ludzkim rozwijające się zarazki trychiny. Reklamowana w tym zakresie fuazyjna nie zdała egzaminu. Pozostają więc tylko środki przeciwbólowe.

Fama głosi, że skutecznym lekiem jest wódka. W rezultacie w Mosinie i jej okolicach notuje się obecnie wzrost spożycia alkoholu. Tymczasem jest rzeczą dowiedzioną, że picie alkoholu już po spożyciu mięsa zarażonego trychiną, powoduje groźniejszy przebieg choroby. (ak)

Wianki w Swarzędzu

Miejski Komitet Obchodu „Dni Morza” w Swarzędzu organizuje 25 bm. tradycyjne wianki nad jeziorem swarzędzkim. Początek o godz. 20.

Program imprezy m. in. przewiduje: pochód organizacji społecznych, część artystyczną (ognisko), a o zmroku defiladę iluminowanych łodzi na jeziorze i wreszcie zabawę taneczną trwającą do świtu w parku nad jeziorem. (y)

Pracownicy poszukiwani

Kierownika księgowości względnie kierownika sekcji finansowej z wyższym wykształceniem — przyjmie natychmiast handlowo - produkcyjne przedsiębiorstwo spółdzielcze w Poznaniu. Oferty z życiorysem należy składać: Biuro Ogłoszeń, Poznań, ul. Świerczewskiego nr 3, pod nr K4241.

Murarzy - tynkarzy, cieśli, kierowców z I i II kat. prawa jazdy, płytkarzy oraz robotników niekwalifikowanych — zatrudni zaraz Katowickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego w Katowicach, ul. Barbary 21. Praca w akordzie zgodnie z układem zbiorowym w budownictwie. Bezpłatne zakwaterowanie w hotelach robotniczych zapewnione. K4246

Inżynierów-kalkulatorów, konstruktorów, to-karzy, frezerów, spawaczy elektrycznych, malarzy natryskowych, uczniów do szkoły przyzakładowej oraz operatorów na dźwig samojedźny zatrudni natychmiast Poznańska Fabryka Maszyn Złaznych Poznań-Staroleka, ul. Pstrowskiego 1. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr. K4212

P. K. P. Oddział Przewozów Poznań, przyjmie natychmiast pracowników z wykształceniem średnim, w wieku do lat 35, z uregulowanym stosunkiem wojskowym na stanowisko dyżurnych ruchu. Zgłoszenia przyjmuje Oddział Przewozów Poznań, ulica Chudoby 10, pokój 105, oraz zawiadowcy stacji położonych na węzle poznańskim i odcinkach Poznań-Rzepin, Poznań-Kutno, Poznań-Krzyż oraz Poznań-Bolechowo. Poza tym Oddział przyjmie pracowników fizycznych do wykonywania czynności manewrowych w obrębie węzła poznańskiego. Warunki pracy i pracy do omówienia w Oddziale Przewozów Poznań, ulica Chudoby 10, pokój 105. K4204

Zastępcę głównego księgowego zatrudni zaraz Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej Budownictwa Terenowego we Wrześni, ul. Przemysłowa 15. Wymagane wyższe wykształcenie ekonomiczne oraz kilkuletnia praktyka w księgowości. Wynagrodzenie według UZP w budownictwie. K4217

Elektrokardiograf nowy, tanio sprzedam. Poznań, Międzyńskiego 22 m. 6. 3841g

Okna skrzynkowe nowe, sprzedam. Telefon 84-175. 3840g

Automat tokarski 4-wręczonowy, szlifierkę uniwersalną na otwory i wałki, tokarnię półroczną Matra 750, wiertarkę słupową sprzedam. Poznań, Partyzancka 3. 3844g

Zamienię 2 pokoje z kuchnią w Walbrzychu, Świerczewskiego 53 m. 3 na mieszkanie w Poznaniu, Mechki. 3634g

Zamienię 2 pokoje, kuchnię, korytarz, łazienkę, skrytkę, 55 m², samodzielne, parter, Łazarz na równorzędne dwupokojowe o mniejszym metrażu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3772g.

Mieszkanie 2-pokojowe, ładne, wysoki parter, zamienię korzystnie na 3-pokojowe. Kowal, Bydgoska 8, m. 5. 3812g

Panna pracująca poszukuje pokoju sublokatorskiego. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3813g.

Samochód osobowy „Moskwicz 400” sprzedam. Zbyszyniec, Zbyszynska 18, telefon 62. 13640p

Płaszcz skórzany męski z podpinką baranią na wysoka osobę, radio „Unidine II” 9 lamp sprzedam. Poznań, Długosza 14 m. 3. 3840g

Wielebnemu Duchowiństwu, Radzie Zakładowej, Kontrolerom Współpracownikom, Orkiestrze MPK Poznań oraz Krewnym, Znajomym i Lokatorom za kwiaty i udział w pogrzebie, sp.

Władysława NIEDZIELSKIEGO SERDECZNE PODZIĘKOWANIE RODZINA 3992g

Dnia 23 czerwca br. zasnął, po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. nasza ukochana matka, teściowa i babcia, sp.

Stanisława Laufer Pogrzeb odbędzie się w sobotę 25 bm., o godzinie 11,20 z kaplicy cmentarza na Jeżycach.

W smutku pogrążone DZIECI I RODZINA 4199g

Dnia 21 czerwca 1960 r. zmarł, przeżywszy lat 73

Feliks Twardowski introligator - liniaż

W Zmarłym tracimy wzorowego, sumiennego i cenionego fachowca a także racjonalizatora i przodownika pracy oraz najlepszego koleżkę.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 25 bm., o godzinie 11 z kaplicy cmentarnej na Dębcu.

Cześć Jego pamięci!

Rada Zakładowa Rada Robotnicza Dyrekcja WLKP, ZAKŁ. WYROBÓW PAPIEROWYCH 4177g

Przetargi — Komunikaty

Poznańskie Zakłady Remontowo - Montażowe Przemysłu Papierniczego z siedzibą w Poznaniu przy ul. Chudoby 24 — ogłaszają przetarg nieograniczony na wykonanie modeli odlewniczych. W przetargu mogą wziąć udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Termin wykonania prac do dnia 15. VIII. 1960 r. Oferty należy składać w siedzibie zleceniodawcy — Poznań, ul. Chudoby 24, III piętro, pokój nr 17 do dnia 30. VI. br. (gdzie również przed złożeniem oferty można zapoznać się z rodzajem i ilością modeli). Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 2. VII. br. Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta jak i unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. K4245

Wojew. Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej, Oddział II, w Poznaniu, ulica Traugutta 1/9, ogłasza przetarg na wykonanie prac malarskich w pomieszczeniach biurowych i warsztatowych:

1. malowanie farbą klejową ścian, sufitów ca 8.300 m²;
2. malowanie farbą olejną ścian ca 1.300 m²;
3. malowanie farbą olejną bram i obramowań żelaznych ca 1.140 m²;
4. malowanie farbą olejną drzwi i okien ca 1.140 m² — z materiału wykonawcy.

Termin wykonania prac od 11. VI. do 31. VIII. 1960 r. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Oferty należy składać w kancelarii, pokój 12, w zamkniętych kopertach z napisem: „Przetarg” do 5. VII. 1960 r. Bliższych wyjaśnień udzieli S. Adm., pokój 35. Zastrzegamy sobie prawo dowolnego wyboru oferenta. K4359

Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy w Owieńskach, pow. Poznań — ogłasza przetarg na remont c. o., wodn.-kan., c. w. i wentylację oraz roboty remontowo-budowlane kuchni zakładowej. Oferty należy złożyć do dnia 10 lipca br. Termin wykonania robót ustala się do końca sierpnia br. K4298

Unieważnienie!

Poznańska Spółdzielnia Spożywców, Oddział Transportowy w Poznaniu, ulica Małe Garbary 11

unieważnia dowody rejestracyjne na ciągnik Steyer nr rej. PM 01-11 i 2 przyczepy samochodowe nr rej. P 10-34 i P 16-94. K4382

Sprzedam domek jednorodzinny cały wolny, podpiwniczony w surowym stanie, z ogrodem zadrażwionym 1605 m² (oparkaniej i woda) w Lubo- niu przy Poznaniu. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3873g.

Sprzedam dom murowany jednorodzinny, budynek gospodarczy, 0,18 ha ogrodu, szkoła, PKS, kościół na miejscu. Ry-szard Głapa, Trąbaczyn, pow. Słupca. 13811p

Jednorodzinny domek w Puszczykowie kupię. Posiadam mieszkanie samodzielne 3-pokojowe w Poznaniu do zamiany. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3772g.

Dom jednorodzinny (5 pokoi, wolne), 2 tarasy, ogród zadrażwiony, piwnice nadające się na warsztat, przedsiębiorstwo — cena 300.000 zł sprzedam. Szubin, woj. bydgoskie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

W nowo budowanej willce odstąpię samodzielne wyłączone 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, taras, c. o. Przedmiocie, dogodna komunikacja. Wolne, koniec lipca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 3783g.

Targowe obserwacje

Sąsiedzi zza Odry

Tym razem nie potrzebujemy załatwiać skomplikowanych formalności i czynić starań o wymianę waluty. W tej podróży nie przewidujemy długiej jazdy pociągami i odprawy celnej. Przekroczymy jedynie jedną z bram targowych i kierujemy swe kroki do pawilonu Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Jak co roku pawilon jest przestronny, eksponaty rozmieszczone branżami, łatwo w nim rozeznac się w rozmianach i asortymencie produkcji przemysłowej naszych sąsiadów zza Odry. Centralne dwa punkty to oczywiście maszyny i samochody. Przemysł maszynowy reprezentują głównie automaty do obróbki tworzyw sztucznych, a także precyzyjne maszyny drukarskie. Maszyna rotacyjna łukowa i offsetowa małoprodukowa stanowią dominantę stoiska. To najnowsze osiągnięcia NRD-owskiego inżyniera i robotnika w zakresie ulepszenia sprzętu dla przemysłu poligraficznego. Zarówno tutaj, jak i na stoisku automatów — wiele eksponatów nosi już tabliczki: „Zakupione przez...”, i dalej następuje nazwa jednej z polskich central handlu zagranicznego. Widać wystawcy z NRD przywieźli na XXIX MTP głównie to, co może zainteresować polskiego odbiorcę, związanego ze swoim zachodnim sąsiadem wieloletnią umową handlową.

O tym, że ze strony NRD możemy liczyć na wykonanie umowy mówi nie tylko symboliczny wykres wzrostu produkcji naszego sąsiada, jaki wita wchodzących do pawilonu targowego. Spójrzmy na liczby zawarte w wytycznych 7-letniego planu rozwoju gospodarki NRD. W zakresie przemysłu metalowego, w porównaniu z rokiem 1958, do końca planu (1965) produkcja ma wzrosnąć o 185 proc., chemicznego — 205, budowy maszyn — 210, a materiałów budowlanych 234 procent. Podobnego skoku dokonają i inne dziedziny gospodarki.

W przemyśle lekkim wzrost wyniesie 184 proc. Samych tkanin bawełnianych ma NRD za 5 lat produkować o 165 proc. więcej niż w 1958 roku, a produkcja dederonu (po naszymu — stylonu) wzrośnie o... 703 proc.

Założenia mówią, że w 1961 roku NRD prześcignie Niemiecką Republikę Federalną w zużyciu najważniejszych produktów żywnościowych i konsumpcyjnych „na głowę ludności”. A jak to wygląda w planie 7-letnim? Mięsa zamierza NRD produkować pod koniec planu o 145,5 proc. więcej niż na początku planu, ma sła o 148,4 proc., serów tłustych o 190 proc., a cukru o 130 proc. Poważny skok przewiduje się także w produkcji artykułów rolnych. W 1965 roku na 100 ha ma przypadać w gospodarstwach chłopskich NRD 135 świń i ponad 40 krów. Z jednego hektara ziemi chłopi będą zbierać 30,5 podwójnych cetnarów zbóż, 245 ziemniaków i 385 podwójnych cetnarów buraków cukrowych. Zamierzenia te zostaną osiągnięte przez pogłębiającą się kolektywizację wsi, a także przez należyte zaopatrzenie gospodarki wiejskiej w maszyny. Otóż w roku 1965 wieś NRD-owska będzie posiadała m. in. ponad 74 tysiące traktorów.

Tak przedstawia się w liczbach krzywa wzrostu siły gospodarczej naszego sąsiada zza Odrę, uwidoczniona bardzo schematycznie u pulapu targowego pawilonu. Ale kontynuujmy spacer między licznymi gablotami, znając już przyszłość rozwoju NRD-owskiej gospodarki.

Podobnie, jak w innych krajach budujących socjalizm, i tu widać rezultaty milowych kroków techniki. Wszak z każdym rokiem oglądamy w tym pawilonie coraz to nowsze osiągnięcia myśli i pracy ludzkiej. Coraz precyzyjniejsze i doskonalsze aparaty laboratoryjne pomiarowo-bada-

cze słynnego Zeissa, stale ulepszana dziedzina fotooptyki i radiotechniki, doskonały z każdym rokiem sprzęt biurowy, głównie maszyny do pisania i liczenia (także synchro nizowane), piękniejsze w liniach samochody i motocykle — to wszystko budzi zachwyt, zrozumiałą podziw. Zwłaszcza wśród panów, koncentrujących uwagę właśnie w oficjalnej części pawilonu NRD. Bowiem panie zaglądną raczej w boczną alejkę, gdzie wystawiono m. in. przepiękną bieliznę i znane na całym świecie wyroby porcelanowe z Meissen, obchodzącego w tym roku 250-lecie istnienia fabryki porcelany.

Cała strona gazety nie starczyłaby na opisanie imponującej ekspozycji NRD na tegorocznych targach. Dużo tu nowości, sporo atrakcji. Na dużej przestrzeni, bo na 2.300 metrach powierzchni krytej i 1.250 metrach terenu otwartego podziwiamy wszystko to, co dla siebie i na potrzeby innych narodów produkuje dziś Niemiecka Republika Demokratyczna.

W imię interesów NRD, w imię ogólnego dobra krajów budujących lepszą przyszłość, życzymy naszym sąsiadom za Odrę coraz pomyślniejszych rezultatów, pełnego wykonania założeń, jakie wynikają z realizowanego obecnie siedmioletniego planu rozwoju. NRD jest dzisiaj pierwszym na świecie producentem węgla brunatnego, zajmuje drugie miejsce w handlu zagranicznym z Polską. Ambitne plany przyczynia się niewątpliwie do uzyskania czołowych lokat także i w innych dziedzinach gospodarki. Z każdym rokiem bardziej imponująca ekspozycja targowa przekonuje widza, że NRD kroczy po służszej drodze, że zamierzenia swe osiągnie.

Eugeniusz Cofta

Kto następny?

CIEKAWA INICJATYWA ŚLĄSKA

Na ciekawy sposób spopularyzowania i umasowienia kultury fizycznej wpadło kierownictwo zabrzańskiego „Mostostalu”. Zaproponowało ono „spółkę” największemu klubowi miasta — Górnikowi, posiadającemu w najbliższej dzielnicy mało wykorzystane obiekty. Polegała ona na udostępnieniu przez klub pracownikom „Mostostalu” kortów tenisowych, boisk do siatkówki i koszykówki. „Mostostal” w zamian za to podjął się remontu i bieżącej konserwacji wspomnianych obiektów. I w ten sposób powstała dość dziwna, ale przyniosząca obopólne korzyści „spółka akcyjna”. Ośrodek sportowo-wypoczynkowy „Mostostalu” — bo taką nazwę nadano starannie odrestaurowanemu obiektowi, ściągając tłumy entuzjastów tenisa, siatkówki, koszykówki i innych gier jak badminton, dwa ognie, bowiem między kortami a boiskami jest sporo miejsca na biwakowanie, do dyspozycji są łóżka, wygodne trybuny i maleńka, ale przytulna kawiarenka...

Takich „spółek” chcielibyśmy widzieć więcej — mniej może wówczas byłoby chuligaństwa i niewykorzystanych obiektów, zaś więcej ludzi interesujących się na co dzień kulturą fizyczną. Zabrzańscy Górnik i „Mostostal” zrobili początek. Kto następny?

Spartakiada w Wągrowcu

Druga część Powiatowej Spartakiady Państwowych Gospodarstw Rolnych i Państwowych Ośrodków Maszynowych odbędzie się w Roszkowie, 26 bm. Początek Spartakiady o godz. 12. Program obejmuje rozgrywki w piłkę nożną, piłkę pałantową, piłkę ręczną, siatkówkę oraz biegi przełajowe na 1000 i 3000 metrów. Zgłoszenia do udziału w Spartakiadzie przyjmują Sekretariat Rady Powiatowej LZS w Wągrowcu przy ul. Świerczewskiego nr. 6. Pierwsza część Spartakiady odbyła się 14 maja br. w Wągrowcu. (kdw)

Piłkarze na manewrach

Piłkarze I i II ligi mają znowu dłuższą przerwę w rozgrywkach ligowych. Nie wszystkie jednak drużyny będą pauszowały. Bardzo zaciekłe boje toczy się będą w serii jesiennej wśród drugoligowców. Trzy drużyny grupy północnej powędrują do klasy niższej, gdyż w przyszłym roku II ligę reprezentować będzie tylko 18 zespołów.

Przed ciężkim zadaniem stają ligowcy Wielkopolscy. Lech musi dolożyć wiele sił, jeżeli pragnie uzyskać awans czego od kolejarzy oczekuje cały Poznań. Warta, Olimpia i Calisia napewno nie będą miały łatwej sprawy uciuć tyle punktów, by zapewnić sobie byt wśród drugoligowców.

— Co będą robić piłkarze poznańskich ligowców w okresie przerwy letniej?

Piłkarze Warty, w pierwszej połowie lipca przebywać będą na zgrupowaniu w Trzciance, gdzie rozgrywać będą mecze sparingowe z okolicznymi zespołami. Nie przewiduje się obecnie ważniejszych spotkań.

Olimpia ma wielkie plany. Czy zostaną one zrealizowane? Zależać to będzie m. in. od uzyskania paszportów na wyjazd do Rumunii i Związku Radz. Gwardzini otrzymali zaproszenie (od 2—14) lipca od Dynamo z Pitesta, a od 22—29 lipca mają gościć na Ukrainie. Rumuńscy piłkarze będą rewizytować Olimpię w czasie od 12 — 19 sierpnia.

Pracowicie chcą spędzić przerwę — Lechici. 25 bm. udają się na kilka występów do Nie-

Rekord frekwencji

Tenisorze mistrzostwa Wimbledonu cieszą się wielką frekwencją widzów. Coroczny ten turniej to nieoficjalne mistrzostwa świata. Podczas jednego z ostatnich pojedynków, zawodom przysłało się ponad 17.000 widzów. Przybyli oni nie tylko obserwować walki najlepszych tenisistów wielu państw, lecz by oglądać najnowsze modele ubiorów...

W zawodach tych uczestniczyli m. in. Gąsiorek i Lelis, którzy przegrali już w pierwszych spotkaniach. (x)

2x AZS — Warta w koszykówce

Jutro i w niedzielę koszykarze I ligowej Warty gościć będą toruński zespół Akademickiego Związku Sportowego.

W sobotę o godz. 19 oba zespoły grać będą na boisku asfaltowym przy ul. Maratońskiej. Spotkanie rewanżowe rozegrane zostanie również na tym boisku w niedzielę o godz. 11. Przed meczem o godz. 10 odbędzie się pokaz gimnastyczny sekcji KS Warta. (p)

Sportowcy i kibice...

Węgrzy o kontaktach z Polakami

O Węgrach mówi się, że każdy z nich po 14 roku życia jest albo czynnym sportowcem, albo... czynnym kibicem. Na czym polega czynne kibicowanie, wyjaśniono mi w pawilonie węgierskim na MTP. Znalazłem się tam w innym celu a mimo to rozmawiałem o sporcie, a ściślej o polsko-węgierskich stosunkach sportowych.

Na sporcie znam się mało, a już najdalej chyba stoję od tzw. encyklopedysty sportowego. Inaczej Węgrzy. Poważni ekonomiści, inżynierowie, handlowcy mają zawsze w zapasie materiały sportowe, nawet statystyczne. Uważają, że sport jest ich obowiązką. Gdy wspominałem, że sportowcy na szczyt narodów współzawodniczyli od wielu lat w różnych dyscyplinach, od razu przytoczono mi datę pierwszego spotkania piłkarskiego: 18 grudnia 1921 roku rozegrano mecz w Budapeszcie z wynikiem 1:0 dla Węgrów.

Od tego czasu spotkania odbywały się prawie corocznie ze zmiennym szczęściem. Z reguły jednak wygrywali nasi bratankowie z drugiej strony Karpat. Dopiero w sierpniu 1939 r., kilka dni przed wybuchem wojny światowej bezapelacyjnie wygrali mecz Polacy stosunkiem bramek 4:2. Po wojnie, w zmienionych warunkach społeczno-ekonomicznych, drużyny piłkarskie Polski i Węgier spotkały się w 1948 roku w Warszawie. Gospodarze przegrali dość wysoko — 6:2. Do tej pory rozegrano 14 spotkań piłkarskich.

Stosunki sportowe polsko-węgierskie nie ograniczały się tylko do piłki nożnej.

Do Polski przyjeżdżali i jeszcze przyjeżdżają specjaliści angażowani trenerzy i z zamiłowaniem oddawali się szkoleniu narybku piłkarskiego. Pracowało ich w Polsce w różnych okresach aż dwudziestu. Poza tym spotykaliśmy się wielokrotnie na ringu i na macie, w lekkiej atletyce i w szermierce, w żeglarskiej i kajakarstwie.

Moi rozmówcy znowu „sygnali” datami. Pierwsze spotkanie bokserskie odbyło się 4 listopada 1928 roku w Budapeszcie. Zwyciężyli gospodarze w stosunku 11:5. Podziwiam pamięć moich rozmówców, zwłaszcza gdy jeden z nich stwierdza, że walki pierwszego spotkania były bardzo emocjonujące i na dobrym poziomie. Dotychczas odbyło się 19 meczów pięściarskich. Szczególnie trudne walki staczał Laszlo Papp (trzykrotny mistrz olimpijski) z Pietrzykowskim. Ostatni mecz odbył się dwa lata temu we Wrocławiu, gdzie wygrali Polacy w stosunku 16:4. Węgrzy obiektywnie przyznają, że poziom pięściarstwa polskiego jest w ostatnich czasach znacznie wyższy od węgierskiego.

Kontakty lekkoatletów polskich i węgierskich mają też dawne tradycje. Pierwsze zawody urzędowe zostały w 1929 roku w Budapeszcie. Zwyciężyli Węgrzy wysoką przewagą punktów — 51:27. Następne spotkania odbywały się: w 1931 w Królewskiej Hucie, w 1932 w Budapeszcie, następnie w 1933, 1935 i 1936 r. Te ostatnie w Warszawie. Wygrali zawsze Węgrzy. Dopiero w roku 1956 Polacy odnieśli pierwsze zwycięstwo na zawodach w Poznaniu. Od tego czasu polska reprezentacja lekkoatletyczna ma zawsze przewagę.

Moi rozmówcy zwracają uwagę na pojedynki sportowe, m. in. Chromika z Iharosem i Szczepanowiczem z Piątkowskim. Współzawodnictwo dwóch znakomitych dyskobolów jeszcze się nie zakończyło. Według przewidywań Węgrów los złotego medalu w Rzymie rozstrzygnie się między tymi dwoma zawodnikami.

Coraz częściej współzawodniczą ze sobą szermierze polscy i węgierscy. Spotkania ich śledzi z uwagą nie tylko opinia publiczna naszych krajów, ale również cały świat sportowy. Na szermierczych mistrzostwach świata w ubiegłym roku szablisci polscy przełamali kilkudziesięcioletnią hegemonię Węgrów. Choć ta porażka dotknęła boleśnie, to jednak węgierska opinia sportowa przyznaje, że Polacy całkiem zasłużyli na zdobycie mistrzostwa świata. Sukces swój powtórzyli przed kilku tygodniami w zawodach szablistów pięciu narodów w Warszawie. Uodowodnili — powiadał Węgrzyn — że budapeszteńskie zwycięstwo nie było przypadkiem.

Jesteśmy zgodni, że życie sportowe w naszych krajach rozwija się od niedawna w przyspieszonym tempie. W związku z tym także przemysł węgierski nastawia się w kierunku zaspokojenia potrzeb sportowców w zakresie sprzętu lekkoatletycznego, piłkarskiego, żeglarskiego i wodno-motorowego.

Kazimierz Jazwiecki

Czerwiec	Imieniny
24	Jana, Danuty
piątek	Słońce: wsch.: g. 4.30 zach.: g. 21.19

Teatry

W POZNANIU:

OPERA — ul. Fredry — g. 19.30 — „Niziny” (koniec około g. 22.30)
POLSKI — ul. 27 Grudnia — g. 19.30 — „Krakowiacy i Górale” (koniec około g. 22.30)
NOWY — ul. Dąbrowskiego — g. 19.30 — „Nie trzeba się zarękać” (koniec około g. 22.15)
OPERA — ul. Niezłomnych — g. 19.30 — „Fajerwerk” (koniec około g. 22.30)
SATYRY — ul. Armii Czerwonej — g. 20 — „Zona na niby” (koniec około g. 22)
MARCINEK — ul. Armii Czerwonej — g. 16.30 — „Tygrys tańczy dla Szu-Hin”

Kina

W POZNANIU I W POWIECIE:

BAŁTYK — ul. Roosevelta — g. 15.30, 18, 20.30 — „Dwa pokolenia” (franc.-włoski 18 l.)
APOLLO — ul. Ratajczaka — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.30 — „Spokojny człowiek” (USA 16 l.)
CZERNASTKA — ul. Świerczewskiego — g. 10, 18, 20.30 — „Złoty ładunek” (radz., 14 l.)
DOM KULTURY MO — ul. Grunwaldzka — g. 15, 17.30, 20 — „Pulapka” (franc.-włoski 18 l.)
GWIAZDA — Al. Marcinkowskiego — g. 10.30, 13 — „Młodość Chopina” (g. 15.30, 18, 20.15 — „Kamienne niebo”
HUTNIK (Antoninek) — g. 16.45, 19 — „Tysiąc talarów”
MUZA — ul. Armii Czerwonej — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Balada o żołnierzu” (radz. 14 l.)
MALTA (Śródko) — g. 16, 18, 20 — „Ojciec narzeczonej”
MINIATURKA — ul. Chelmońskiego — g. 15.45, 18, 20.15 — „Nocą,

kiedy przychodzi diabeł” (NRD 16 lat)
OSIEDLE (Dąbiec) — g. 17.30, 20 — „Mój wujaszek” (franc. 12 l.)
PIAST (Starołęka) — g. 17, 19 — „Lili” (USA 14 l.)
RIALTO — ul. Dąbrowskiego — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 — „W czepku urodzeni” (NRF 16 l.)
SCALA — ul. Krauthofera — g. 16, 18, 20 — „Miejsce na ziemi” (polski 16 l.)
PANCERNIAK (Gołecin) — g. 17.30, 20 — „Rozkaz zabić” (ang. 18 l.)
TECZA (Włda) — g. 16 — „Ludzie, metry i sekundy” (g. 18, 20 — „Okno na podwórzu”
WARTA — ul. 27 Grudnia — g. 10, 11 — Dokument; g. 12.30, 15, 17.30, 20 — „Piłaka z wyspy skarłow” (ang. 9 l.)
WOJSKOWE — ul. Polna — g. 17.30, 20 — „Kłopotliwy wnuczek”
WCZASOWICZ (Puszczykowo) — g. 18, 20.15 — „Milcząca gwiazda”
ZNICZ (Żabikowo) — g. 20 — „Skrzywdzona”
FOTOPLASTIKON — ul. Armii Czerwonej — „Wietnam”

W WOJEWÓDZTWIE

GNIEZNO — Polonia: „Do widzenia do jutra”; Lech: „Siódma pieczęć”; KALISZ — Stylowe: „Kosmos wzywa”; Wolsztyn: „Miasteczko”; LESZNO — Panorama: „Na wschód od Edenu”; OSTROW — Roma: „Weseli współlokatorzy”; SŁONECZKO: „Wszystko o Ewie”; PILA — Iskra: „Skarby króla Salomona”.

Radio

PROGRAM I

5.50 — Gimnastyka; 6.25 — Program dnia; 7.15 — Mozaika muzyczna; 7.45 — „Błękitna sztafeta”; 8.06 — Przegląd prasy; 8.35 — Muzyka i aktualności; 9 — Dla dzieci; 9.20 — Gitała i piosenka; 9.40 — Audycja dla przedszkola; 10 — Koncert rozrywkowy; 10.30 — Muzyka operowa; 11.30 — Małe zespoły rozrywkowe; 12.04 — Muzyka; 12.40 — Utwory fortepianowe; 13 — Melodie operetkowe; 14.05 — Mozaika muzyczna; 15.05 — „Piły

polskich nagrań”; 16.15 — Drobne utwory orkiestrowe; 17.15 — Radiowy kurs nauki języka rosyjskiego — lekcja 74; 17.30 — Z życia ZSR; 18.25 — Koncert Orkiestry Rozgł. Łódzkiej PR; 19.15 — Melodie taneczne; 19.30 — „Nauki małżeńskie pani Caudle”; 21 — „Mazowsze”; 22.25 — Muzyka.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 14, 16, 18, 20, 23.

PROGRAM II (Poznań)

6.50 — Gimnastyka; 7.15 — Muzyka; 7.40 — Program dnia; 8.15 — Radiowy kurs nauki języka angielskiego powt. lekcji 74; 8.45 — Duet fortepianowy; 9 — Koncert Poznańskiej 15-ki Radiowej; 9.30 — Porady praktyczne dla kobiet; 9.40 — Muzyka; 11 — „Śpiewamy pieśni i piosenki”; 15.10 — „Swojskie melodie”; 15.30 — Dla dzieci; 16 — Pieśni kompozytorów hiszpańskich; 17.15 — Melodie taneczne NRD; 17.50 — Zapomniane melodie rozrywkowe; 18.35 — Muzyka i aktualności; 19.05 — Melodie taneczne; 19.29 — Wiersze Julca Superiella; 21.30 — Muzyka taneczna; 23.03 — Ze świata jazzu; 23.30 — Muzyka.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.04, 15, 17.25, 19, 21, 23.50.

Telewizja

POZNAŃSKA

18.15 — Progr. public. „Zadymione słońce”; 18.45 — Losowanie konkursu pawilonu czechosłowackiego i Expressu; 18.55 — Film krótkometr.; 19.10 — Młodzieżowe Studio Poetyckie; 19.45 — Spotkanie z artystą — I. Głazunowem; 20 — Dziennik telewizyjny; 20.30 — Film fab. radz. „Gdy umilkły działy” od l. 14; 22.25 — Teatr TV Poznań — widow. pt. „Tygrys na krawędzi”.

KATOWICKA

10 — Przegląd prasy i aktualności; 10.20, 20.30 — „Na drogach wojny” — film fabularny prod. radz.; 18.45 — Kronika kulturalna.

Wystawy

WYDAWNICTWO MAC GRAE HILL (NOWY JORK) — wystawa połączona z sprzedażą książek naukowych z chemii, fizyki, medycyny i techniki — Biblioteka UAM ul. Ratajczaka 33 — g. 11—17.

HALL NOWEGO RATUSZA — g. 8—15, wystawa prac F. Burkielwicz;

KLUB Z. P. A. P. — pl. Wolności g. 9—18 — wystawa malarstwa J. Bersza.

Ul. Starołęka 33 — g. 10—17 — Wystawa racjonalizatorska przemysłu gumowego

BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH — pl. Wolności — g. od 10—15 — „Pismienictwo polskie XVI w”;

DOM DUKARZA — ul. Inżynierska — g. od 10—18 wystawa poligrafii czechosłowackiej;

KLUB MPIK — ul. Ratajczaka — g. od 10—19 kiermasz poznańskich plastyków;

SALON PTF — ul. Paderewskiego — g. 10—13 i 16—19 — „VI wystawa sekcji artystycznej”.

Dużurny pełnia

FANSTW. SZPITAL KLIN. IM. PAWŁOWA (chirurgia — internia), ul. Długa 1/2, tel. 30-33.

APTEKI: 23 Lutego 18, Dzierżyńskiego 144, Głogowska 72, Dąbrowskiego 76, Ostrobraga 6, Rynek Śródecki 1, Główna 53;

SPÓŁDZIELCZE DZURY LĘKARSKIE I DENTYSTYCZNE — Głogowska 16, tel. 620-00, w święta od godz. 15—22, w soboty 18—22.

PUNKT POMOCY WIECZORNEJ DLA DZIECI CHOROBY — ul. Mickiewicza 31 — w dni powszednie od g. 18—20 i w niedzielę i święta od g. 8—10. (Tylko dla Jezyc).